JURNALUL®

S.F.

Nr. 44 Săptămînal de science-fiction ■ 16 pagini ■ 75 lei

PREMIUL CONVENȚIEI NAȚIONALE 1993

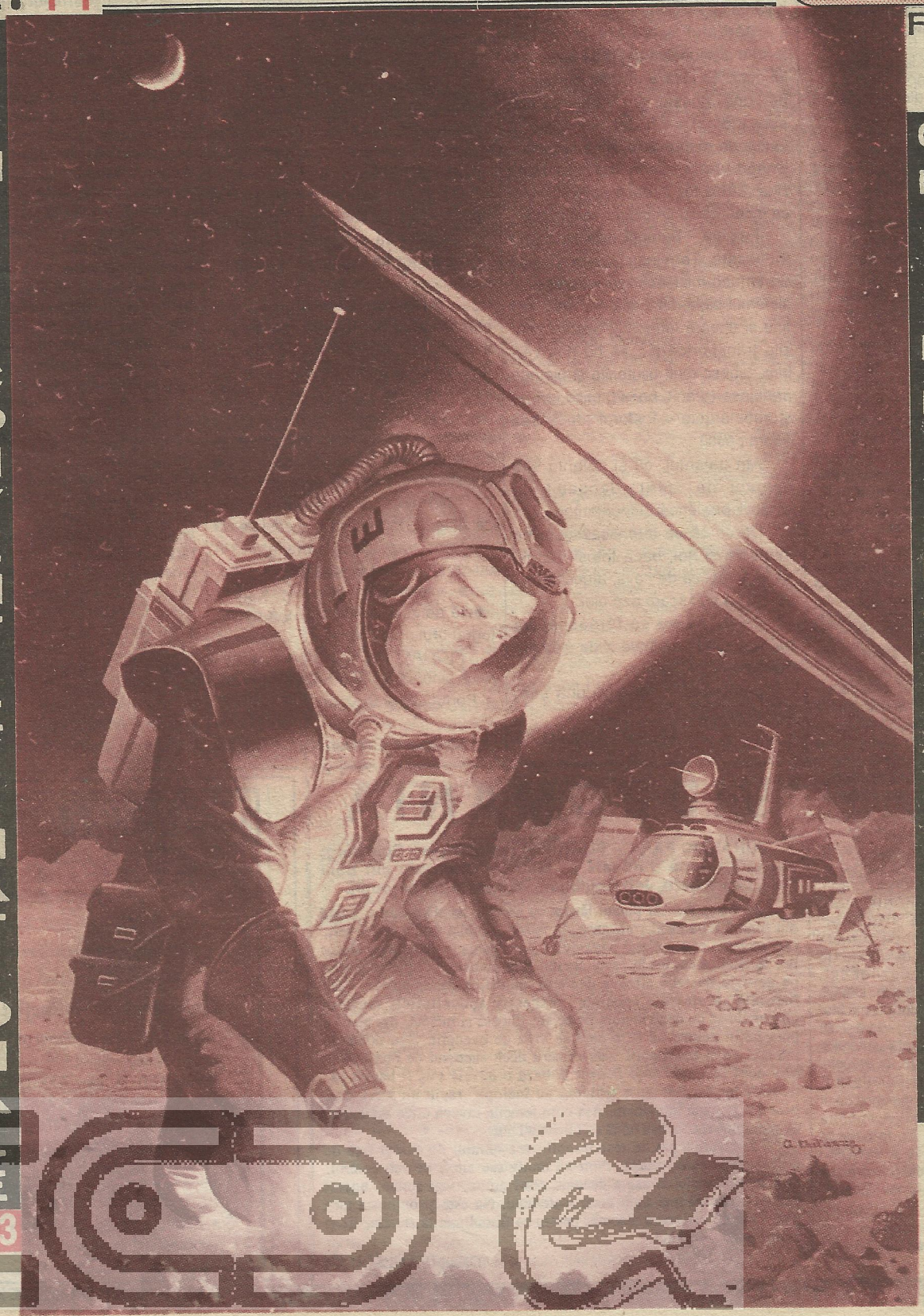

FANDOM NEWS

CRISTIAN LĂZĂRESCU

MIHAI HĂULICĂ

POMPILIAN TOFILESCU

SAMUEL DELANY

RAYMOND E. BANKS

CINENEWS

Fandomnews

Spuneam, într-unul din numerele trecute, că revista canadiană SOLARIS este cea mai „arătoasă" publicaţie SF din întreaga lume francofonă. Sînt nevoit să mă contrazic, primind zilele acestea fazinul/revista PLANETE A VENDRE # 16, care impresionează din mai multe puncte de vedere. În primul rînd, ţinuta grafică, cu o copertă în policromie şi o supra copertă din plastic, format A4. Paginarea s-a făcut pe un calculator 486, iar imprimarea pe o imprimantă laser şi un copiator, ambele color. Întreaga tehnică aparţine editurii AMHAZ, patronul fiind William Weachter, funcţionar la o bancă din Toulon (căsătorit, 2 copii). Tirajul este de 2000 exemplare, dintre care 500 abonamente; în comparaţie cu celelalte fanzine francofone, PLANETA A VENDRE se afla, de departe, pe primul loc, urmăritoarele însumînd la un loc, probabil, acelaşi tiraj de 2000 de exemplare. Planuri de viitor, să devină o revistă profesională. Oricum, „istoria" fanzinului/revista PLANETE A VENDRE este extrem de interesantă şi va face, probabil, subiectul unui articol mai amplu, din care toţi fanii români, care au ambiţii publicistice, vor avea de învăţat. ● Din cuprinsul fanzinului, revista PLANETE A VENDRE am reţinut cîteva titluri: „Star Trek, le phenomene", două texte literare (bunicele), „La Convention Europeenne de SF", semnat de J.P. Moumon... recenzii de carte, bandă desenată, filme etc. În paginile revistei sînt prezenţi şi doi români: Ioana Romanescu cu grafica şi Nicolae C. Ariton cu un articol intitulat „DUNE en Roumanie", dedicat, nu apariţiei romanului DUNE la noi în ţară, ci ecosistemului descoperit în Dobrogea, în apropierea Mangaliei: o peşteră numită „grota Movile", cu ramificaţii uriaşe care ajung pînă în Bulgaria, şi a reprezentat (şi reprezintă încă) o adevărată „bombă" în lumea oamenilor de ştiinţă. Nu descoperirea în sine a stîrnit senzaţie, ci existenţa vieţii după cu totul alte principii decît cele învăţate la şcoală. Aici, din lipsa soarelui şi a saraciei oxigenului din atmosfera încărcată cu bioxid de carbon (de o sută de ori mai mult ca în aerul nostru cel de toate zilele), viaţa se scurge după o altă regulă, numită KEMOSINTEZA, adică hidrogenul sulfurat este folosit de o serie de microorganisme pentru a transformarea bioxidului de carbon în hrană. Nu intrăm în amănunte, dar KEMOSINTEZA oferă „frîu liber" adepţilor existenţei vieţii pe planete ca Marte sau Venus, considerate de oamenii de ştiinţă „indezirabile", datorită condiţiilor atmosferice. Dar „la mai multe" chiar în articolul cu pricina, care, probabil, va apare şi în paginile JURNALULUI, cu bunăvoinţa „şefului".

● Jean-Pierre Moumon, în articolul sau: LA CONVENTION EUROPEENNE DE SF, se refera pe larg şi mai mult decît laudativ la adresa delegaţiei române participante la HELICON 93. În paginile fanzinului/ revista PLANETE A VENDRE este publicată şi o fotografie, în care „se vad" Alexandru Mironov, Mihai Bădescu şi Miheala Mindra.

Nicolae C. Ariton

HOROSCOP
Balanţa
(23 sept – 23 oct)

Cei născuţi în zodia Balanţei sînt predestinaţi a ajunge redactori şefi. Unde?... A, nu-i asta o problemă, văd eu!

(Zodia nu are nici o legătură cu balanţa lui Pintilie).

Bărbatul Balanţă este un bun familist. Îşi iubeşte copiii ca pe proprii lui copii. El însă are umor cît oxigen pe Lună. Acestui om – balanţă nu-i este indicat a-i fi dat nimic, de la funcţii de răspundere, pînă la jucării. Uneori, de la caz la caz, nici bună ziua. Strică tot, şi dacă nu poate strica încearcă cu un ciocan mai mare.

Femeia – Balanţă este de o rară frumuseţe. Terminalele video îi dau un farmec misterios, cu totul aparte; sistemul bielă-manivelă are articulaţii fine şi gheare lungi. Cît despre benzile transportoare... să nu mai vorbim. Iubesc mult bijuteriile şi pietrele preţioase (granit, bazalt, mica, creta) şi substanţele – fosforul (de aceea adoră peştii).

Atît balanţul, cît şi balanţa sînt oameni de spirit, deosebit de amabili, prietenoşi şi îndatoritori.

De ce să se ferească? Asta ne întrebăm şi noi, dacă totuşi trebuie să se ferească de ceva, atunci să nu treacă pe sub scara ozn-ului.

De ce să nu se ferească: de tramvai, cînd face baie şi de clădirea ministerului de Justiţie.

Celebrităţi:.... ehe... Luna ştie, dar nu spune!...

Monica NICOLAU

Teme şi motive S.F.

Explicaţii propuse:

- cea mai verosimilă – explozia în apropierea suprafeţei pămîntului a unui imens meteorit, atras de planeta noastră. Contraargument – lipsa craterului

- expozia unei nave atomice cu conbustibil atomic în cursul unei manevre de aterizare(ip. lansată de Alexanndr Kazanţev – Solul cosmosului)

- încercarea unei civilizaţii extraterestre de a determina poziţia planetei noastre cu ajutorul unei raze emise de un puternic generator cuantic de lumină

- prăbuşirea unui bolid ce ar fi conţinut radicali liberi foarte energici

- ciocnirea planetei noastre cu un fragment de antimaterie(de max. loog.)

- întîlnirea pămîntului cu o minusculă gaură neagră, de dimensiunile unei gămălii de ac, dar cu greutatea de peste un milion de miliarde de tone

- ciocnirea Pamîntului cu o cometă de dimensiuni relativ mici, al cărui nucleu ar fi fost format din gaze solidificate şi particule de siliciu

- ciocnirea cu un enorm bulgăre de gheaţă, format nu din cristale, ci din amoniac. Greutatea acestui bulgăre ar fi fost de cca looooo tone, care – intrînd în atmosferă cu o viteză de zeci de km/sec. s-a dezintegrat brusc, expodînd.

FICCAO CIENTIFICA – denumire sinonimă pentru S.F., utilizată în Portugalia şi Brazilia

Mihaela şi Cristian IONESCU

Cinenews

Un scenariu semnat de Christopher Gans, adaptare după o bandă desenată de Tamburini şi Liberatore, va fi transpus în imagine de regizorul Tony Scott, sub titlul TRUE ROMANCE. Povestea se derulează într-un viitor apropiat, dominat de o organizaţie care reuşeşte să domine întreaga lume prin abrutizarea populaţiei prin televiziune şi droguri. În cadrul acestui „peisaj", „cybernoidul" Ranxeros şi adolescenta Lubna, conducînd o bandă de răzvrătiţi, luptă împotriva celor din maleficul cartel. În paralel cu acest film, Christopher Gans, de data aceasta el însuşi regizor, prepara activa CRYING FREEMAN. Inspirat dintr-un desen animat japonez ultraviolent, filmul ne prezintă întîmplările prin care trece un asasin de elită al sectei „108 Dragoni" în timp ce se confruntă cu Lady Hanada şi ai săi „Yakuzs", luptători neiertători. ● Casa de filme NEW LINE se află în ultimele pregătiri pentru un film, deocamdată, fără titlu. Va fi povestea unui oarecare Bob Lazar, un specialist în fizica nucelară, recrutat de U.S. Naval Inteligence pentru a conduce cercetările asupra unui OZN capturat şi reţinut într-un deşert. S-ar părea că este vorba despre ceva asemănător filmului HANGAR 18, care a rulat şi pe la noi, acum cîţiva ani buni. Regizorul Chuck Russell declara că este încîntat de acest film: „care va furniza multe explicaţii asupra unuia din cele mai mari mistere ale timpului nostru" referindu-se, bineînţeles, la OZN-uri. ● În sfîrşit, o veste din Europa, mai exact dinspre vest. Regizorul Anthony Hickox a livrat direct pe piaţa „video" filmul FULL ECLIPSE, în care este vorba despre un poliţist din Miami, care îşi da seama, destul de greu dealtfel, că o parte din colegii săi de muncă sînt vampiri şi au preocupări incompatibile cu studiile dumnealor. Drept

VIDEOMANIA

JURASSIC PARK – SUA 1993; regia: Steven Spielberg; scenariul după o nuvelă de Michael Crichton; cu: Sam Neill, Laura Dern, Jeff Goldblum, Richard Attenborough.

„Să nu te duci la pomul lăudat cu sacul", ne sfătuieşte o zicală din fondul inoxidabil românesc, la fel de valabilă astăzi, ca şi ieri, căci reclama este sufletul comerţului şi nu garanţia calităţii produsului, aş adăuga eu. Iar în cazul acestui film numele lui Spielberg aflat pe generic nu face altceva decît să amplifice dezamăgirea. Fără îndoială că efectele speciale, respectiv apocalipticii saurieni plimbîndu-se cu dezinvoltură pe ecran, uimesc şi încîntă, dar parcă e prea puţin pentru un film care se vrea de excepţie. Sau poate că mă-nşel eu şi realizatorii n-au urmărit decît succesul de box-office, căci dacă scenariul n-ar fi avut la bază o nuvelă i-aş fi bănuit că, fascinaţi de posibilităţile tehnice, au încropit rapid un story doar pentru a le pune în valoare. Aşa cum femeile invocă orice pretext ca să-şi expună rochia cea nouă cu eticheta Dior.

Subiectul, legat de responsabilitatea omului de ştiinţă faţă de descoperirile care-i scapă, dintr-un motiv sau altul, de sub control, bîntuie peliculele de şapte decenii. Nu-i nimic, veţi spune, uneori croiala contează mai mult decît materialul. Nu este şi opţiunea mea însă. Oricum vizionare plăcută, pentru ca filmul merită atenţia, fie şi numai pentru eticheta.

Dănuţ IVĂNESCU

JURNALUL® S.F.

Editat de: INTACT

CORPORAŢIA INTACT PENTRU CULTURA SI ARTA

Colectivul de redacţie:

Adrian BĂNUŢĂ *(Redactor şef)*,
Număr realizat de:
Nicolae ARITON, Ionuţ BĂNUŢĂ,
George CEAUŞU, Dănuţ IVĂNESCU,
Cristian IONESCU, Pompilian TOFILESCU,
Cristian LĂZĂRESCU
(Redactori)

Adresa redacţiei:

Şos. Bucureşti-Ploieşti 25-27; sector 1,
Bucureşti tel. fax . 3.12.71.35;

pentru care se supăra și îi pedepsește pe toți cei vinovați. ● PRELUDE PICTURE pregătește un lung metraj inspirat din serialul TV, LOST IN SPACE, produs între 1965 și 1968, cu Guy Williams în rolul principal. Este vorba despre povestea familiei Robinson, în căutarea Alfei Centaura, într-o navă sabotată de spioni. Big Buget de 50 milioane $. ● WARNER BROS nu se lasă mai prejos, și pentru că așa este moda, se pregătește să realizeze un „remake" după un alt serial al anilor 60-70: MY FAVORITE MARTIAN, o comedie spumoasă care are printre personaje un marțian glumeț căruia îi plac la nebunie farsele. ● Incredibil, dar Robocop a ajuns în ringul de box. O asemena „minune" (alții o numesc „calamitate") a reușit-o producătorul Joseph Lai, sub semnătura regizorală a lui Vincent Leung. Filmul se numește RINGS UNTOUCHABLE, fiind vorba despre un kickboxer, victima unui drog experimental care îl transforma într-un Robocop (de fapt, îl înzestrează cu o cască de motociclist și un costum de pompier). Arbitrii și adversarii din ring îi înțeleg necazul și nu comentează în nici un fel chestia. ● VEGAS IN SPACE este cel mai ciudat film care a fost făcut vreodată. Este un film în care actorii sînt în totalitate homosexuali în travesti, trimiși cu ajutorul unei nave spațiale într-o misiune de comando pe planeta Clitoris, populată în exclusivitate de femei. Misiunea lor este de a anihila feminismul feroce de pe această îndepărtată planetă, ce amenință întreg universul. Realizarea este semnată de Philip Ford, simțindu-se influență lui FLASH GORDON. Filmul este un kitsch realizat cu mijloace modeste. Trist este că, în ultimele luni, cei trei actori principali au murit de SIDA. ● Nostalgia bîntuie cu succes în cinematografia americană, Debra Hill, fosta producătoare a lui John Carpenter, și David Giler, producătorul trilogiei ALIEN, și-au unit forțele pentru a face nu mai puțin de 10 remake-uri după filme semnate cîndva AMERICAN INTERNATIONAL PICTURES, principalul furnizor de filme a anilor '60. Produse pentru piața de casete video și televiziune prin cablu, cele zece filme vor avea regizori ca: Joe Dante pentru RUNAWAY DAUGHTERS, Quentin Terentino pentru ROCK ALL NIGHT, Mary Lambert pentru DRAGSTRIP GIRL, John Milius pentru MOTORCYCLE GANG și alții. Temele sînt variate: de la fantasticul pur la horror. ● Realizatorul „Imperiului contraatacă" și „Robocop", veteranul Irvin Kerschner, a semnat un contract în valoare de 35 milioane de dolari cu Leslie Nielsen, pentru realizarea unui alt remake după un succes al anilor '50: „Planeta interzisă".

Nicolae C. ARITON

TIPARUL EXECUTAT LA TIPOGRAFIA
INTACT
Director tehnic:
Eustațiu BĂLAN
Reclamă, publicitate, difuzare:
Titus GUVIR – tel. 3.12.93.66
Tehnoredactare computerizată:
Horațiu – Olimpiu RĂDULESCU
Corectură:
Cristina ANGHEL – CURDUMAN
Montaj offset:
Mariana SEBE, Daniel STĂNICĂ
Jurnalul S.F. este înscris
în Catalogul Presei la poziția 2.128
Abonamentele se pot procura de la orice centru
RODIPET
Acest săptămînal face parte din rețeaua națională a publicațiilor
JURNALUL ®
Director:
Dan DIACONESCU
Redactor șef:
Marius TUCĂ

ECRAN FANTASTIC '93
Vîrcolac peste pupăză

După romanul **Carrie**, tradus șontîc-șontîc și cu o introducere pe cît de pompoasă pe atît de inutilă, Stephen King debutează, în fine, și pe ecranele cinematografelor bucureștene. Faptul era inevitabil, King fiind, probabil, la ora actuală, cel mai ecranizat scriitor al tuturor timpurilor. Romanele și povestirile sale au inspirat peste 25 de filme, semnate (unele) de regizori prestigioși, printre care Kubrick, Cronenberg, Romero sau de Palma. Reușitele absolute în domeniu rămîn, însă doar **Carrie** (Brian de Palma, 1976) și **The Shining** (Stanley Kubrick, 1980), celelalte realizări neridicîndu-se pese ilustrativismul **mot-à-mot** al scrierilor celui supranumit „noul Edgar Allan Poe al Americii".

Întristător de constatat, **Vîrcolacii (Stephen King's Sleepwalkers,** Mick Garris, 1992) nu face nici el excepție de la regulă. Încredințat unui necunoscut, noul film beneficiează de un scenariu original, scris chiar de King. Adică nu avem de-a face cu o ecranizare, ci cu un efort original, al maestrului însuși, din start destinat marelui ecran. Nedumeririle pornesc chiar de la titlu. „Sleepwalker" se traduce, corect, prin „somnambul", ceea ce, evident n-are nici în clin nici în minecă cu creaturile din film. Acestea ar putea fi, mai degrabă, asimilate oamenilor-pisică (v. **Cat People**, regizat de Val Lewton în 1942, și remake-ul omonim al lui Paul Schrader din 1982), clasă de ființe direct încadrabilă într-unul din cele mai exploatate motive ale literaturii fantastice, metamorfoza (v. povestirea „Ochii panterei" de Ambrose Bierce). Nu știu exact ce echivalare anume ar fi fost mai potrivită, dar vîrcolacul, cf. **Dicționarului de mitologie generală** al lui Victor Kernbach, este un „duh rău (...), îndeletnicindu-se cu atacarea principalilor aștrii, pe care îi mănîncă". Comentariile sînt de prisos. Am insistat asupra acestui aspect, deoarece, ca și în literatură, traducerile filmelor sînt în mare suferință; altfel n-ar fi posibil ca „body of evidence" să devină „prețul trupului" doar fiindcă „scissors", care înseamnă din moși strămoși „foarfeci" și nu altceva, s-a preschimbat în „corp delict" ș.a.d.

Revenind, însă, la **Vîrcolacii** noștri: deși prologul are atmosferă și mister cît cuprinde, incitînd din plin curiozitatea; cu toate că efectele speciale (procesul **morphing**, folosit și la **Terminator 2**) frizează pur și simplu incredibilul; în ciuda unui concept interesant și care merită exploatat mult mai în detaliu, filmul lui Garris și King rămîne un biet produs de duzină, nereușind să depășească locurile comune și clișeele genului. Se adaugă inevitabilele scăpări și inconsecvențe dramaturgice, din care menționez, la nimereală:

1. Una bucată cadavru prof. de literatură uitat pe drum (pardon, în pădure);

2. O poveste cu invizibilitate, relativ aiuritoare – ce-i costă pe „vîrcolaci" să se facă nevăzuți, acționînd apoi după pofta inimii? de ce nu-i atacă pisicile și atunci cînd nu se văd, din moment ce animalele îi disting la fel de bine în ambele posturi? să înțeleg că invizibilitatea e tot una cu inexistența, adică nu rămîn nici un fel de urme pe pămînt?

3. De ce e nevoie de secvența în care viitoarea victimă dansează rock de una singură în holul cinematografului?

4. Că veni vorba, de ce e nevoie de relația incestuoasă dintre „vîrcolaci"?

5. Și, în definitiv, de ce nu sînt dați în urmărire? Doar sînt suspecții ideali – revin periodic la o unică înfățișare umană și lasă în urma lor, din sat în sat, o nesfîrșită serie de fecioare supte și mumificate, nemaivorbind de pisicile eviscerate.

6. O ultimă nedumerire: oare astfel de creaturi nu sînt interesate să iasă cît mai puțin în evidență, măcar din instinct de conservare dacă nu din alte cauze?

De răspunsul la această ultimă întrebare depinde chiar premiza filmului. De pildă, n-ar fi normal ca victima să fie „consumată" cît mai discret posibil? E evident că dispariția eroinei, în cazul de față, va îndrepta imediat invitabila anchetă asupra prietenului, **pe care l-au cunoscut îndeaproape nu doar colegele fetei, ci și mama ei.** Ca să nu mai amintesc de goana disperată pe șosele, parcă special făcută să atragă atenția: *** ȘOFER ANORMAL *** ȘOFER ANORMAL etc. Înțeleg că urmărirea e nelipsită în filmul american de la Edwin Porter încoace, dar nici așa! Și ca să vezi coincidență, polițistul are un motan favorit pe care-l plimbă în mașină... Mă întreb ce s-ar fi întîmplat dacă „vîrcolacii" ar fi fost sensibili la mușcătura ursului grizzly... De fapt, două sînt carențele majore ale filmului, sărind, cum s-ar zice, în ochi: pe de-o parte, informația superficială dată în privința „vîrcolacilor" (insertul de la început putea foarte bine să lipsească, n-ar fi fost un inconvenient, ci dimpotrivă), de unde apar nedumeriri și confuzii acumulate în cascadă și distrugînd verosimilitatea elementului fantastic; pe de altă parte, inexistența unor personaje bine conturate, capabile să capteze interesul emoțional al spectatorului, factor fundamental în genul horror, a cărui rațiune de a fi, constă în empatia cu cel căruia i se adresează.

Un singur moment reușit, amestec în egală măsură de groază și umor, îngrijorarea „vîrcolacului" mascul pentru cămașa murdărită de sîngele șiroind din orbita în care tocmai i-a fost înfipt un tirbușon, pare și acela un inofensiv banc sadomasochist, recoltat de prin folclorul genului. De altfel, peste întregul film plutește un voios aer de convenție horror unde tocmai se împarte berea, motiv pentru care îi regăsim în rolurile episodice pe următorii: Stephen King ca îngrijitor de cimitir; John Landis (regizor, v. JSF 41), agent în civil; Sam Raimi (regizor, seria **Evil Dead**), polițist; Clive Barker (scriitor și regizor, între altele – **Hellraiser, Cabal**), medic legist. După cum se vede, pînă și în rîndul horro-iștilor a ajuns post-modernismul să facă ravagii...

Lăsînd gluma la oparte, nu pot să nu observ o paralelă neliniștitoare între Elvis Presley, **the King of Rock'n Roll** , și Stephen King, **the King of Horror.** Ambii au început de jos de tot și au urcat pînă pe culmile succesului, bucurîndu-se de un public cifrat în sute de milioane; ambii au revoluționat, efectiv, domeniul lor de activitate, dovedindu-se investiții extrem de rentabile pentru cinematograful american. Însă pentru Elvis, filmele, din ce în ce mai comerciale și mai proaste, au fost cel mai sigur drum de la glorie și faimă la anonimat și mediocritate. Va ști oare Stephen King să se smulgă mirajului de celuloid și să revină la literatură? Viitorul pare sumbru în această privință. De la **Misery** (1987) încoace, regele horror-ului pare a-și fi pierdut suflul epic căruia îi datorează, și pe bună dreptate, celebritatea. Depinde doar de King să-l regăsească.

Cristian LĂZĂRESCU

Notă

*Pentru cei interesați de un tablou cît mai complet asupra filmelor fantastice, prezentate la noi în 1993, **Blade Runner** va fi discutat pe larg în numerele 505-506 ale CPSF. Va urma, într-un viitor încă incert, o analiză detaliată a controversatului **Twin Peaks**, atît ca serial TV, cît și ca realizare cinematografică.*

Succesiunea

Mîinile îmi tremură în liftul ce mă coboară de pe acoperiş spre etajul 34. Paul e acolo şi mă aşteaptă. Mă întreb cum se simte el, care deţine rolul cel mai important din scenariul nostru. Mă întreb cum s-ar simţi sufletul lui Paul reîncarnat într-o plantă dintr-un bazin hidroponic? Cum s-ar simţi, fără alt simţ în afară de cel tactil, singur cu fluxul de substanţă ce trece prin corpul său, dar amintindu-şi perfect întreaga sa existenţă umană, de reîncarnator în slujba Coroanei?

Mîna mea înmănuşată strînge arma în interiorul buzunarului. Un simplu ac otrăvit, nedetectabil. O singură apăsare prin pînza hainelor, şi eu aş fi cel ce moare în locul lui Paul. Am curajul s-o fac, dar, o dată eu mort, planul nostru nu ar mai putea fi îndeplinit. Prezenţa mea este necesară în cazul următoarelor săptămîni, este indispensabilă pentru planul ce ne va duce, pe mine şi pe Paul, la bogăţie şi putere.

Liftul a ajuns la etajul 34. Deschid uşa şi îmi fac o intrare maiestuoasă. Port masca şi însemnele de Subordonat Imperial. Sînt inviolabil. Merg pe coridoare, iar oamenii şi simii aflaţi în drumul meu se dau la o parte respectuoşi.

Paul e cu spatele la mine, supraveghind recoltarea de la consolă. Sub noi, la nivelul etajului 33, se întinde uriaşul bazin hidroponic.

Maşinile, pilotate de simi, taie şi înghit plantele, în timp ce aparatele lui Paul le preiau sufletele şi le depozitează în vederea unor utilizări ulterioare.

Îl bat pe Paul pe umăr. Se întoarce şi mă recunoaşte. Nu îi tresare nici măcar o sprînceană. Perfect calm, mă urmează spre un cabinet retras. Omul acesta are nervi de oţel. De ce oare nu are curajul să se sinucidă?

S-a întors cu faţa spre mine. Nimeni nu ne poate vedea aici. Îmi scot masca. Paul zîmbeşte cînd îmi vede chipul crispat. Întinde braţul gol spre mine. Aleg o venă proeminentă, la încheietura cotului, şi o crestez uşor. Otrava e blîndă şi rapidă. Paul se prăbuşeşte la picioarele mele, continuînd să zîmbească.

Arunc acul cît mai la vedere. Zîmbetul mortului mă calmează. Îmi pun masca şi ies. Înaintez pe coridoare, fără grabă, spre lift.

Simul mă conduce spre aprtamentul împărătesei. Coada lui albă – împărătesei îi place albul – se balansează ritmic. Mă face să mă gîndesc la o spînzurătoare – la corpul meu legănîndu-se la capătul unei frînghii, în caz că planul ne este descoperit.

În momentul în care intru în camera împărătesei, mă gîndesc la Paul, care acum nu mai e Paul, şi aşteaptă acolo, în întuneric.

Moştenitorul imperial se va naşte peste două ore. Medicii şi aparatura lor ocupă aproape tot spaţiul în jurul patului femeii care pare acum la fel cu toate celelalte femei, fie ele prinţese sau muncitoare din clasa cea mai de jos.

Mă apropii de aparatura mea. Gravida mă urmăreşte cu speranţă în privire. Ştie, desigur, că sînt considerat infailibil, altfel nu m-ar fi ales personal pentru postul de Reîncarnator Privat al Consoartei Imperiale. Şi medicii îmi urmăresc gesturile. Ştiu că de mine depinde ca munca lor să nu fie în zadar. Ştiu că fără mine copilul s-ar naşte probabil mort.

Activez mecanismul de recuperare. În haosul de forme şi culori ce apar pe cele patru ecrane, identific trei entităţi care ar putea deveni sufletul Moştenitorului Imperial. Doar una dintre ele pulsează încet.

O ating cu o rază de căutare, şi îşi intensifică pulsaţia. Număr în gînd: patru pulsaţii lente şi nouă rapide. Corespunde. Pentru siguranţă, voi mai aştepta cîteva minute.

Ritmul se repetă, mă face să fiu sigur. Ridic mîna, anunţînd medicii că Moştenitorul Imperial are acum un posibil suflet. Mîna îmi tremură, şi mi-l amintesc pe Paul, corpul lui Paul, zîmbetul său în timp ce cădea mort. Îmi dau deodată seama că tremur tot, iar unul din medici e acum lîngă mine şi îmi face o injecţie calmantă.

Dau din cap în semn de mulţumire şi prind entitatea cu razele detectoare. Pulsaţia se linişteşte încet. Observ privirile medicilor îndreptate asupra mea şi apăs comutatorul marcat „Inhibitor de memorie". Îl ţin apăsat timp de cîteva minute, apoi îl eliberez. Nimeni, în afara mea, nu ştie că acest comutator nu acţionează astăzi nici un dispozitiv. Răsuflu uşurat şi trec procesul pe automat. Totul se poate desfăşura de acum şi fără mine.

O urmăresc pe împărătească. Aşteaptă încordată cel mai mic semn din partea a ceea ce este înăuntrul ei. Ştie că acel ceva nu este încă un ghem de celule pe care organismul ei le-a construit fără să le poată da viaţă. Dar are încredere în mine.

Minutele trec şi expresia gravidei se schimbă de la anxietate la fericire. Ştiu ce se întîmplă în imensul pat regal: mama a simţit cea dintîi mişcare a fătului, ea este acum sigură că nu va aduce pe lume doar un ghem de celule, ci o nouă viaţă, o viaţă ce într-o zi, va avea în mînă puterea şi bogăţia imperiului. Medicii se precipită spre aparatele lor. Nu mai am nimic de făcut aici. Mă înclin spre patul regal. Femeia îmi răspunde cu un zîmbet. Fără alte ceremonii, mă răsucesc pe călcîie şi plec.

Sînt la fel de emoţionat precum am fost continuu în ultimele 48 de ore. Port în gură o capsulă cu otravă. În caz că sînt bănuit de ceva, mă pot oricînd sinucide. După moartea mea, nimeni nu-şi va mai putea da seama ce s-a întîmplat. Aparatul pe care l-am folosit a fost refăcut, iar inhibitorul lui de memorie funcţionează normal.

Gărzile mă recunosc la intrarea în palat şi mă lasă să trec. Călăuzit de un sim, mă îndrept spre aprtamentele regale. Coada sa albă se balansează, dar nu-mi mai dă aceleaşi impresii macabre. Cele două poziţii extreme îmi sugerează un V. V de la Victorie.

Am ajuns în dormitorul Consoartei Imperiale. Îi fac semn simului să plece. Acesta se înclină ceremonios, făcîndu-mă să pufnesc în rîs. Oare maimuţoiul nu are simţul ridicolului? E de-a dreptul hilar să vezi un cimpanzeu înclinîndu-se după regulile Casei Imperiale! În sfîrşit, văd coada albă dispărînd în spatele uşii.

Împărăteasa este încă sub efectul sedativelor administrate la naştere. Doarme adînc, cu o expresie de profundă fericire şi mulţumire întipărită pe faţă. Alături, într-un leagăn bogat ornamentat, doarme Moştenitorul Imperial.

Mă apropii de leagăn, cu grijă să nu intru în cîmpul protector. Mă plasez într-un loc din care pot vedea copilul şi pot fi văzut.

– Pst! Pst! chem. Totul e în regulă? Dacă cineva m-ar vedea în momentul ăsta, m-ar crede nebun. Dar iată că pruncul îmi răspunde cu vocea lui Paul!

– Da, totul e O.K. Sînt instalat confortabil aici, glumeşte.

Inima îmi bate ca un ciocan, în timp ce pe chipul nou născutului se aşterne zîmbetul atît de cunoscut. El, Paul Harkov, a devenit prin reîncarnare Moştenitor Imperial! Şi asta numai cu ajutorul meu!

– Fii atent, Paul, aştepţi şase ani, apoi începi să faci pe copilul - minune. Cînd ţi se va da putere, mă vei numi Instructor al Moştenitorului Tronului. După aceea ne vom descurca împreună.

Paul, sufletul lui Paul în corpul unui copil de două zile, nu mai apucă să-mi răspundă. Uşa se deschise şi apare unul din medicii personali ai împărătesei. Pare uimit să mă vadă aici. Îi dau o explicaţie scurtă, dar falsă, şi apoi plec. Nu voi mai reveni aici decît chemat de moştenitor.

Şi atunic, eu şi Paul vom împărţi puterea.

În camera imensă, Moştenitorul Imperial, sufletul unui om de 32 ani în trupul unui nou - născut, gîndeşte:

– Primul meu ordin va fi referitor la execuţia Reîncarnatorului Coroanei.

Şi atunci, voi avea puterea. O voi avea pe toată, numai pentru mine.

Andrei COJOCARU

Eroi ai science-fiction-ului

OMUL COMUN

Contrar omului destinului care se complăcea în eroism, acest al treilea tip de erou, omul comun, se simte puternic stînjenit de statutul său. Este o existenţă perfect nesemnificativă, care îşi întreţine cu fervoare mediocritatea. Este micul burghez paşnic şi confortabil, bunul tată de familie, funcţionarul fără ambiţii.

Omul comun este individul care trăieşte din expediente, mereu acelaşi om bun-de-nimic, leneş, indiferent la toate.

Există cu certitudine, undeva, în interiorul lui, un grăunte de originalitate fără de care niciodată acest domn al întregii lumi nu va putea accede la demnitatea de erou al science-fiction-ului. Dar acest germene este bine ascuns.

Pierdut în mase, ignorînd adevărata-i personalitate, eroul se bucură de conformismul său. Este fericit sau cel puţin crede asta. Singurul semn al viitoarei sale metamorfoze: este uneori asaltat de presentimente pe care nu şi le poate explica.

Pe urmă, brusc, survine evenimentul care-i va bulversa existenţa. Omul este smuls din mediul său obişnuit şi proiectat, înainte de a se dezmetici, într-un univers străin, în lumea acţiunii, a responsabilităţii, a eroismului.

Într-o clipă se regăseşte schimbat, încă el însuşi şi totuşi diferit, vag conştient de a fi trecut o poartă fără posibilitate de întoarcere.

Omul comun a întîlnit deci, fără voia lui, avantajele eroului. Va cunoaşte experienţe pasionante, senzaţii noi. Din nefericire, el va cădea pradă deznădejdii, singurătăţii, fricii.

Pentru cea mai mare parte a eroilor ce-au trecut de la viaţa comună la eroism, acest efort este dezarmant. Nu este numai spiritul lor care respinge eroismul. Şi din punct de vedere fizic sînt nepregătiţi. Evoluţiile lor sînt dezechilibrate de tot felul de infirmităţii, unele groteşti.

Este oarecum hazliu momentul cînd, de exemplu, Saint-Menoux din „Călătorul imprudent" al lui Beryavel se vede constrîns ca să-şi limiteze durata excursiilor sale în timp, din cauza unor banali polipi, neputînd suporta mai mult de o oră şi jumătate vibraţiile unei călătorii.

Instinctul de consevare, tendiţa de protejare a propriei persoane îl determină pe omul comun devenit erou, chiar dacă ştie că soarta lumii este în mîinile sale, să facă compromisuri bizare.

Cel mai surprinzător şi cel mai oribil în acelaşi timp – compromis prinde viaţă în reflexiile căpitanului Lagersson, comandantul navei spaţiale IBIS în misiune pe Titan.

O epidemie bîntuie pămîntul. Pentru a o stopa nu există decît un singur antidot: xemedrina, substanţă care nu există decît pe Titan.

IBIS se va aprovizona cu o cantitatea necesară din această substanţă dătătoare de speranţe unei lumi întregi. Dar, în momentul plecării, IBIS, supraîncărcată, nu poate decola. După operaţiile de uşurare a navei, indicatorul arată încă 60 kg de supraîncărcătură. Echivalentul picioarelor unui om. Cineva trebuie să accepte să le cedeze şi toţi se gîndesc la Lagersson.

Comandantul nu admite însă că el înseamnă altceva decît ceilalţi. Caută o soluţie echitabilă şi o găseşte: fiecare membru al echipajului va oferi acelaşi lucru: un braţ.

Nuvela ia numele acestei amputaţii în serie: „Luna celor 20 de braţe".

Un erou din tipul „Omul destinului" se va oferi, fără plăcere, dar şi fără a ezita, acceptînd a fi singurul în măsură să salveze omenirea.

O astfel de calitate, de a renunţa, este inaccesibilă omului comun. El vrea să plătească, dar nu vrea să plătească singur. Este tipul omului exagerat de realist, un amestec de slăbiciune şi curaj, de egosim şi generozitate.

Cea mai bună definiţie pe care i-o putem da este cea pe care autorul de fantastic Leslie Hartley o dă unuia din eroii săi: „este mult mai extraordinar pe cît nu pare, aşa cum cea mai mare parte a oamenilor sînt mult mai obşnuiţi pe cît nu par".

MARTORUL

Presa, frecvent întîlnită într-o parte din romanele de science-fiction, indiferent de mijloacele cu care acţionează, este tratată drept o fabrică de mituri şi, în acelaşi timp, cu oarecari îndoieli asupra exigenţei sale, manipulată pentru ca reporterii şi ziariştii să influenţeze opinia în sensul dorit.

Pentru a convinge publicul, întîi trebuie convins ziaristul. Fie că este vorba de a-l convinge de caracterul inofensiv al unui extraterestru sau, pur şi simplu, de interesul ştiinţific al unui organism gigant, prin orice mijloace.

În societăţile bazate pe caste ale viitorului, de multe ori este frapant să constaţi că jurnalistul este catalogat între cei inferiori.

Într-o societate „Pămînteană", descrisă în lucrarea „Ultima navă spre infern", în care intelectualii şi muncitorii sînt strict delimitaţi, jurnalistul Henrick nu este clasat, cum s-ar putea crede, printre intelectuali. El apare ca un muncitor oarecare, căruia John Boyd, autorul, îi face un portret cu adevărat lamentabil.

„Un roşcat cu faţa pătrată, cu mărul lui Adam proeminent, avînd tot timpul buzele acoperite cu o crustă de salivă uscată. Duhnea atît de tare a whisky încît acoperea mirosul parfumului său. Cu ochii săi albaştri micşoraţi şi melancolici, semăna izbitor cu un prepelicar. Şi totuşi, era un jurnalist".

Murdar, beţiv, vrednic de milă, ludîndu-se tot timpul pentru a se amăgi cu iluzia valorii muncii sale, iată portretul unui jurnalist al viitorului.

Cu toate acestea, autorii de science-fiction nu ezită să îi plaseze printre eroii lor. Dar atunci – de, eroismul obligă, personajul apare schimbat. Nu mai este ratatul cel pe care îl plîngi de milă, este omul încă tînăr, inventiv şi plin de viitor sau femeia frumoasă şi întreprinzătoare.

Eroul din „Orbita sfîşiată", Matthew Flamen, este un jurnalist de televiziune, profesionist al informaţiei, cunoscut în acea epocă îndepărtată sub numele de „spionul".

Acest termen mai degrabă peiorativ se explică atunci cînd se descoperă modul lui de investigare foarte îndepărtat de deontologia modernă.

„Vînătoarea de senzaţional era unul din principalele sale talente profesionale".

Pentru fiecare ştire de senzaţie pe care a reuşit să o pregătească, el adună cu ajutorul calculatoarelor sale, un mare număr de documente. Pe baza acestor documente, calculatoarele reconstituie scenele cele mai intime, cele mai secrete, cele mai compromiţătoare

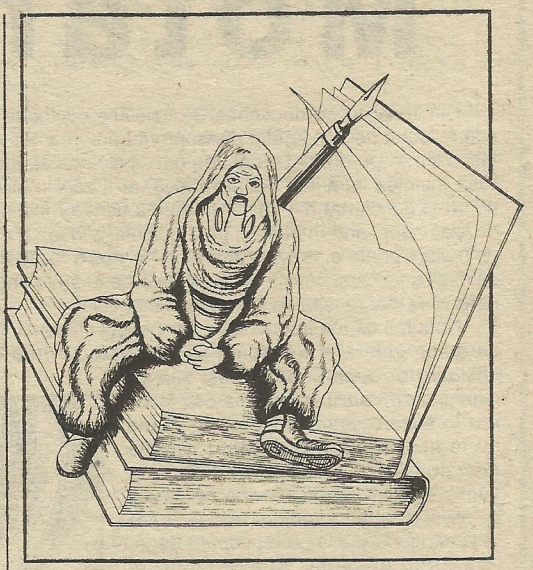

„Aceasta era partea din munca sa cu adevărat creatoare şi care îi producea totdeauna o vie plăcere. Se zbătea să transforme documentele brute, sărace, în imagini în culori şi relief atît de convingătoare, încît nici o persoană care asista la eveniment nu putea remarca inexactităţile de detaliu".

Nu-i mai rămîne: „spionului" Matthew Flamen decît să conceapă şi un comentariu adecvat secvenţelor şi să le injecteze pe toate în circuitele de televiziune tridimensională. Perfecţiunea acestui sistem conferă jurnalistului un fel de drept de viaţă şi moarte asupra contemporanilor săi. Atotputerea obţinută prin calităţile strîns legate de perfecţiunea maşinii şi lipsa de scrupule. Ce va face el cu această putere? Îl va ajuta ea să construiască sau să distrugă? Flamen va ezita mult timp. Apărarea omenirii este mai prost plătită decît scandalul.

Dar el este un erou şi de aceea, totdeauna, va alege ceea ce e bine.

Nu numai că ziaristul viitorului nu se dezinteresează de soarta umanităţii, ci, dimpotrivă, preocuparea sa esenţială devine, pur şi simplu, „hîrtia", articolul senzaţional, reportajul imposibil. El vrea să fie primul întotdeauna şi oriunde, vrea să vadă şi să scrie despre toate evenimentele.

Orgoliul profesional, gustul celebrităţii sau tentaţia exploatării? Un pic din toate, fără îndoială. Din nefericire, aceste sentimente înainte de toate lăudabile, vor fi însoţite de o egală inconştienţă, cu o lipsă de prudenţă, ba chiar de reflexie, care nu îl pune în pericol pe jurnalist însuşi ci, mai ales, pe ceilalţi.

Jurnalistul romanului de science-fiction consideră ca datorie de onoare de a se găsi în inima evenimentelor, dar le trăieşte pasiv. Rolul său – şi în privinţa asta el nu diferă prea mult de confraţii săi de astăzi, nu se face simţit în timpul evenimentelor ci, după aceea, cînd nu mai este nevoie de acţiune, ci de mărturie. Puterea sa de influenţă şi de manipulare este afectată de un soi de inaptitudine la acţiunea directă. El este, înainte de toate spectator şi martor. Dar acest rol, rolul său, este jucat pînă la capăt. Jucat cu o obstinaţie sinucigaşă, în ciuda fricii şi a morţii. El nu mai are, de altfel, decît această conştiinţă profesională folosită pentru a compensa, într-o anume măsură, erorile pe care le comite jurnalistul, erori care pot deveni cîteodată crime.

Traducere
Gabriel Brănescu şi Mugur Cornilă

Motanul zburător

Cîrciuma nu se deosebea de celelalte cocioabe din jurul ei decît poate prin felinarul de vînt agăţat deasupra intrării în a cărui lumină bolnavă scîrţîia trist o firmă. Un drumeţ nu atît de obosit şi însetat, încît să nu se poată opri o clipă înaintea intrării şi s-o privească, ar fi zărit o arătare ciudată, un animal negru şi descărnat din spinarea căruia ţîşneau întinse două perechi de aripi de liliac acoperind în parte o pată gălbuie, slinoasă, închipuind Luna. Poate e un motan, poate e motanul zburător, ar mai fi rostit drumeţul, dacă ar fi reuşit să desluşească şi cuvintele ce se aşterneau şters lîngă desen şi pe care felinarul abia mai reuşea să le smulgă negurilor.

Noaptea cădea tropotind pe acoperişul cîrciumii, cine are urechi de auzit, să audă, zbiera el încercînd să uşureze durerea ce-i chinuia timpanele sfîşiate de ropotul nopţii, deşi ştia că nimeni n-ar fi auzit zgomotele ce-l torturau în fiecare seară. Nici măcar Marie nu le-ar fi auzit, ea era doar o biată cîrciumăreasă ce îi oferea mîncare, băutură şi patul ei de vădană pe care îl încălziserâ atîţia înaintea sa. Lui îi era însă de ajuns şi ştia că nu capătă degeaba toate acestea. Aflase multe în pribegiile sale şi ştia, de exemplu, că reuşea să sature mai bine decît oricare altul pînă acum poftele ce încingeau trupul bătrîn şi fleşcăit al gazdei; că prezenţa sa atrăgea beţivii şi sărăntocii - clientela obişnuită a Mariei – cine n-ar fi fost onorat să se îmbete împreună cu el, care trăise la curtea atîtor nobili? Altul era însă motivul, ghicise el, era multă perversitate în această plăcere a lor, credeau că astfel nu le este cu nimic mai presus; atît el, cît şi nobilii pe lîngă care trăise şi pe care îi cobora în mocirla acestei mulţimi, grohăind satisfăcută cînd afla din istorisirile lui cîtă ticăloşie se poate ascunde uneori sub un petec al Franţei lipit cu un „de" pompos unui nume comun.

Toţi aceşti ani cît bătuse drumurile prăfuite ale Franţei, îl învăţaseră şi că atunci cînd el sau cîrciuma – Marie, băutorii, vinul însuşi – se vor plictisi unul de celălalt, îşi va vedea boarfele în praful drumului, trupul în căutarea altui pat şi sufletul...

Sufletul îi tresălta acum ca o frunză speriată de toamnă (ia să te mai speli prin gură, i-ar fi zis el, de-ar fi fost o frunză, toamnei care-l sufla cu mirosuri de moarte). Înţelesese că acel timp nu-i era departe. Pentru că începuse iarăşi sa audă noaptea tropotind cu copite de negură pe acoperişuri. Şi era singurul care auzea şi care ştia că nu nelumina e noaptea, ci mulţime de fiinţe hidoase sau fiinţe neînchipuit de frumoase, ce-şi împletesc viermuind tentaculele de întuneric şi mustăţile de întuneric şi pieile tremurătoare de întuneric.

... aşa zice şi popa Colin cel surd, îi rîgîi în urechea dreaptă unul din cei ce-l ascultau şi îl umplu apoi de bale pe obraz, pupîndu-l cu evlavie ca pe moaştele făcătoare de minuni ale sfîntului Leonard.

Eu sînt Francois – şi d-aia-s breaz –
făt din Paris, lîngă Ponthoise.
În streang va şti bietu-mi grumaz
cît trage curul la necaz,

zbiera pentru a nu ştiu cîta oară cuvintele acestea încercînd să alunge fiinţele negre şi stranii care-i cereau socotela, dar nimeni, nici ele, nici mesenii pe jumătate beţi, nu se lasă impresionţ de meşteşugul de a potrivi cuvinte al Magistrului în Arte Villon.

Se ridică şi îşi roti ochii în valul de raze de lumină din care decupă pe rînd şirurile de mese cioplite grosolan, pătate cu băutură şi mîncare, cu salivă şi cu resturile nedigerate, întoarse din stomac de cei ce-şi sprijineau acum fruntea în ele sau horcăiau pe jos, imitînd în încîlceala nefirească a membrelor lor viinţele de noapte.

Apoi umbrele aruncate de opaiţe pe pereţii murdari urmărindu-l cu rînjete sticlind întunecat. Văzu pe cei ce nu adormiseră încă înconjurînd-o pe Margot, tîrfa, care întinsă pe o masă chicotea isteric ori de cîte ori ei îşi aşezau palmele pe pulpele rotunde sau pe sînii ce i se întinseseră moi, ca două gogoloaie mari de cocă, pe piept. Şi în mijlocul acestei mulţimi, al cărei măscărici de lux fusese, într-o baltă de vin, de duhori şi sudoare se văzu singur. Numai Jehan, pederastul, îl aţintea dintr-un colţ, cu ochii urduroşi şi aprinşi de poftă.

Ieşi călcînd peste trupurile ce viermuiau pe podele. Un fior de greaţă îl străbătu aprinzîndu-i pentru o clipă, cu un fir de lumină violetă, măruntaiele. Avu impresia că paşii i se afundă într-o masă informă de carne care vrea să-l înghită. Senzaţia îi pieri însă imediat, cînd se lovi de lumina palidă, atîrnată ca o pînză subţire de păianjen de un colţ al Lunii.

– A dispărut motanul, constată el că pata gălbuie de pe firmă nu mai era acoperită de jivina aceea ciudată.

„ Auzi, vecine, n-ai ceva mai multă carne, să-mi împrumuţi şi mie?"

Abia atunci răsunase în mintea lui şi hîrşîitul aspru care cu cîteva clipe înainte nu reuşise să treacă dincolo de timpane, rătăcindu-se în pătura groasă a gîndurilor, ce-l izolau de exterior. Se mirase apoi grozav cum de nu se prăbuşeşte de pe perete adunătura aceea de rotunduri şi linii care îl închipuiau atîrnînd ţeapăn de cumpăna unei spînzurători pe cel ce le zgîriase acolo şi care sigur înmuiase cu fruntea aceeaşi lespede rece pe care se odihnea şi el acum. Uimirea îi era dată de faptul că în locul în care ar fi trebuit să crească din podea piciorul spînzurătorii (aflată astfel cu Garre cu tot în aer – cu acest nume scrijelit pe pieptul spînzuratului se recomandase tăcut autorul desenului) se mişcă o mînă negricioasă, care îi aruncase în auz rugămintea cu carnea de împrumut. Se ridicase, răscolise un timp cu degetele în terciul pe care îl primea zilnic de mîncare, se întorsese şi lăsase în palma răsărită din zid cîţiva viermi albicoşi.

„Atît am găsit, ia-i pe toţi, că eu azi ţin post", voise să-i zică, dar fusese oprit de zgomotul bolovanului ce întregise iarăşi desenul sinistru, poate singurul monument funerar al mielului lui Dumnezeu, Garre.

Şi chiar era mai frumoasă acum, limpede şi tremurătoare, zbătîndu-se parcă pe suprafaţa unei ape, se îneca Luna, constată speriat şi sări hotărît să o scape. Rămîi cu bine tu, Marie, da, e bine cum am început, nici măcar nu se mai mira că pornise să urce încet, ca pe o scară nesfîrşită, trebui să plec, fără să o mai poată ocoli piciorul i se înfipse în masa colcăitoare de jivine ce i se înnodaseră sub tălpi, ca pe o plită mă arde talpa, împrejur noaptea înghiţise lacomă totul, doar cîteva ţăndări şi o pată mirifică de galben, prea departe sau poate prea strălucitoare pentru dinţii murdari, rămăseseră.

– Hei stai, cine este? străbătu întunericul o voce şi prin crăpătura făcută de ea în negură, năvăliră îmbrîncindu-se vocile şi trupurile a patru oameni înveşmîntaţi în uniforma Prevotiei.

– Coboară-te de-acolo!

– Pe ce-i urcat?

– Ptiu, drace, o fantomă!

– Francois de Montcorbier, zise şi Villon, şi încă viu, se prezenta înclinîndu-se uşor fantoma şi mai urcă o treaptă în văzduh, ce-o mai fi în traista mea de mult golită.

– Villon?

– Villon?!

– Villon?!!

Cele patru trupuri îşi despicară captele în dreptul gurii, transformînd în ecou uimirea că acela, pe care Prevotia îl căuta de atîta vreme ca să-l transforme în indicator de vînt, zbura netulburat în faţa lor, fără să fie, el însuşi, îi

încredințase, un strigoi.

– Prineți-l! sparse iarăși noaptea un glas din cele de mai înainte, dar Villon continua să urce liniștit, îți las drept plată pentru han, se apropiase de malul lacului în care se zbătea înspăimîntată cea care, vrînd să se salveze, încercase, aruncînd-o în sus, să-și lipească imaginea de cer. Ghinion însă, aceasta se înfipsese în ramurile unui copac și așepta să se coacă.

– Să trăiești, stăpîne, tresări lovit de un glas ascuțit, în timp ce la picioarele sale un crîmpei de noapte se materializase și se freca unduitoare de el.

– Noroc, Charles, îl botează Villon în cinstea ocrotitorului său ducele, amintindu-și că tot astfel se numea și mîna care îi vorbise de atîtea ori prin zidul închisorii.

– Trebuia să vin să te iau, stăpîne, să nu-ți fie frică, îl făcu motanul să se mire, și nu pentru că îi ghicise gîndul întrebării ce voia s-o rostească, de ce ai plecat de acolo, nici de ce și de cine ar fi putut să se teamă, de locul unde urmă să fie dus sau de cei patru își care încordaseră arcurile și încercau să țintească în umbra ce plutea deasupra

Acum îi era totuna. De mult nu se mai temuse de oameni ori de răul cu care aceștia vor fi putut să-l lovească. Și numai spaima de durerea provocată de vietățile care cădeau sfîșiindu-i timpanele în rotocoale întunecate pe drumuri și pe case, care erau alungate apoi ziua de alte vietăți străvezii din care era alcătuită lumina, de altele, care se legănau albastre și roșii și verzi pe cer, pe cîmpuri și pe ramurile copacilor, însîngerîndu-i ochii, care se înghesuiau spumegînd în cupele de vin, care viermuiau nesătule rănindu-i mîinile în toate lucrurile pe care la atingea , numai această spaimă îl gonise neîncetat din toate locurile în care poposise, din temnițe și ascunzișuri, ca și de acolo unde fusese atît de bine primit, în casa unchiului său Guillaume sau la curtea cărturarului nobil de Orleans.

– Nu ești nebun, stăpîne, și să nu te mire dacă-ți spun că ființele acestea exista cu adevărat, îi străpunse iarăși gîndul motanul zburător. Pămîntul nu-i decît un han pentru toate vietățile Universului, un han ca al Mariei, la care a trebuit să te aștept. Știau că vei fi aici cînd ți se va termina timpul pămîntesc și m-au trimis să te iau. Eu nu sînt semenul tău, Villon se convise astfel că nu trebuia să vorbească motanului pentru a fi înțeles, eu sînt doar o mașină, oarecum una dintre acelea pe care le veți folosi și voi peste multe sute de ani, atunci cînd ispășind vă veți întoarce singuri, cu toții și pentru totdeauna, acolo de unde ați fost aruncați.

Cîteva săgeți venite de nu se știe unde brăzdară o clipă oglinda liniștită a lacului. Altele își găsiră drum în trupul lui și Villon se întrebă de ce nu simte durerea și se crezu cuprins de vedenii, scufundat în delirul dinaintea morții.

Vor veni într-o zi și ne vor lua înapoi, își aminti de Charles, mîna negricioasă, nebunul, pușcăriașul filozof, sau ne vor lăsa în continuare pînă vom fi iar vrednici să ne întoarcem, asta depinde de fiecare, degeaba ai fost și om, și porc, și buruiană, jupîne Jaques, că nu ești mai isteț cu nici un strop, vor spune, tu, François ai suferit destul, ajunge. Și tu o să cașți atuncea toate trei tăieturile făcute, ca un borfaș cu șișul, de Dumnezeu în pielea fetei – și gura, și ochii amîndoi – și o să vezi cum o să-ți iasă sufletul, rămîi cu bine, bolovane, că greu ai mai fost, zicîndu-ți, iar în timp ce tu o să te înalți ușor spre cer, tu o să rămîi rece și nemișcat, numai bun de mîncat de jivinele pamîntului sau subpămîntului, de s-o milui careva de tine, să-ți arunce vreun picior de pămînt în cap.

– Mai lasă-mă o picătura, murmurul mîngîie tăcerea din jur, înfiorînd-o, doar atît, Charles, mai am o datorie, te rog, și fără să aștepte încuviințarea buzele lui Villon prinseră să se miște încet, dăruind vîntului ultimul petec din testamentul la care asudase toată viața:

Rămîi cu bine, tu, Marie,
Trebui să plec. Ca pe o plită
Mă arde talpa. Ce-o mai fi
În traista mea de mult golită
Îți las drept plată pentru han
Iar la noroc să-ntinzi ispita,
Dintr-un cal mort acum un an
Luînd-o-ți dărui o copită.

Apoi, un drumeț, nu atît de obosit și însetat încît să nu se poată opri o clipă și să-și înalțe ochii către cer, ar fi zărit o arătare ciudată, un animal negru și descărnat, din spinarea căruia țîșneau întinse două perechi de aripi de liliac, acoperind în parte o pată gălbuie, slinoasă, închipuind Luna.

Pompilian TOFILESCU

– Premiul II NEMIRA 1992 –

Liviu RADU

Concluzii

Examinarea amănunțită a planetei pe care am denumit-o, în raport, Terra pune la îndoială toate teoriile noastre privitoare la apariția vieții și inteligenței.

Reamintim că Terra e o planetă deșertică, a cărei radioactivitate este mult peste normal. Nu există nici o formă de viață. Totuși, existența unor clădiri, cu scopul evident de a servi drept locuințe, demonstrează că Terra a fost locuită de o rasă inteligentă.

Ipoteza că această rasă a venit din altă parte nu poate fi luată în considerare. În primul rînd, pentru că nici o rasă inteligentă nu ar fi colonizat o planetă cu condiții atît de dușmănoase, în al doilea rînd pentru că mulțimea acelor clădiri implică un număr relativ mare de locuitori, ceea ce exclude apariția locuitorilor în urma accidentului vreunei nave cosmice.

Construirea acestor adăposturi dovedește că locuitorii Terrei aveau un nivel tehnologic destul de evoluat. Clădirile subterane erau înzestrate cu filtre pentru aer, surse proprii de energie și rezerve de hrană. Erau izolate împotriva radiațiilor, iar unele dintre ele erau dotate cu mijloace de comunicare la distanță.

Merită subliniat faptul că majoritatea acestor adăposturi se găsesc în emisfera nordică.

Trebuie subliniat faptul că, aproape în totalitate, adăposturile se găsesc în vecinătatea unor formațiuni geologice ciudate, cu pregnant caracter artificial, compuse dintr-un amestec de piatră, metal, sticlă și ceramică, topite împreună la o temperatură foarte înaltă, și supuse unor presiuni deosebit de ridicatre. Nu am reușit să aflăm la ce foloseau acele formațiuni. Există opinii că ar reprezenta opere de artă. Caracterul lor grotesc și lugubru pot, în cazul în care acceptăm această idee, să ne conducă la concluzia că simțul artistic al locuitorilor Terrei era destul de straniu. Însă, avînd în vedere că esteticul este dependent, în mare măsură, de specificul organelor de simț și de tradiția educațională a civilizației respective, nu putem să ne pronunțăm definitiv asupra problemei.

Cu titlu de curiozitate, amintim și opinia unuia dintre membrii comisiei, care consideră că e vorba de reprezentări cu caracter religios. Trebuie să recunoaștem că respectivele formațiuni geologice sînt foarte impresionante și că, într-un anumit context, pot sugera o anumită idee de veșnicie, în același timp cu o senzație acută de zădărnicie.

Dorim însă a nu ne hazarda pe un teren necunoscut. Nu cunoaștem nimic despre locuitorii Terrei. În adăposturi au fost descoperite obiecte de uz curent, precum și lucruri acoperite de semne ce par a reprezenta o formă de scriere. Nu am reușit încă să le descifrăm.

Totodată, vă amintim că în adăposturi au fost descoperite o serie de obiecte cu un bogat conținut în calciu. Biologii expediției consideră că ar putea repezenta resturi ale trupurilor locuitorilor planetei, lucru destul de improbabil, dar care nu trebuie ignorat complet. În cazul în care acest lucru ar fi adevărat, trebuie să recunoaștem că ne este greu să ne imaginăm cum au arătat terrienii. În orice caz, altfel decît ne imaginăm noi o rasă inteligentă.

Cu titlul informativ, menționăm și opinia doctorului Trorr, care, consecvent în credință sa în teoriile clasice privind apariția vieții și inteligenței, sugerează că aspectul planetei Terra a fost altul, asemănător celorlalte planete pe care a apărut viața, și că, la un anumit nivel al dezvoltării, locuitorii Terrei au declanșat energii nucleare care au distrus planeta, inclusiv pe locuitorii ei.

Am amintit această teorie din spirit de echitate, pentru că majoritatea comisiei o consideră absurdă și în totală contradicție cu ceea ce cunoaștem despre inteligență și civilizație.

În baza celor expuse mai sus, considerăm că respectiva planetă merită a fi studiată în continuare, pentru că, după cum am mai amintit, enigmele ei, odată rezolvate, pot duce la o altă viziune asupra vieții și inteligenței.

Raymonde E. BANKS

IEPURI spre LUNĂ

Unchiul Goom reprimă mustrarea privind felul în care băiatul își trata costumul. Se plimbă de jur-împrejur ciocănind în părțile mașinii Webb Traveleasy. Simțea o furnicătură ciudată în nervi.

– Sărmanii, bătrînii nervi obosiți, zise. Se simțea de parcă ar fi fost gata să coboare cu un vehicul aerian foarte repede. Senzația necunoscutului producea furnicături.

Lasă-l pe Randolph Cutter și echipa lui de oameni ai banului să chicotească gîndidu-se la situația în care se află el. Un Goom nu renunță niciodată. Poate că o să ajungă pe Lună și înapoi cu scrisoarea de reprezentare la timp.

Răsuci butoanele repede, simțind o clipă de incertitudine groaznică, așa ca un om în fața plutonului de execuție. Privirile-i căzură pe costumul Goom pe care-l scosese și împăturise cu grijă pe un scaun în apropiere.

– În numele Goom Looms, zise și păși înspre transmițătorul încălzit al Weeb Traveleasy.

– Biolog? zise doctorul Pitch.

Era un om gras și trist cu fața rotundă și tristă.

Ce să facă un biolog pe Lună?

Richard Mullen, slab și cu înfățișare indignată se încruntă.

– Eu sînt un biolog care urăște viața, zise. Familia mea activa în domeniul textilelor. În loc de asta am trecut la știință. Nu mă înțeleg prea bine cu oamenii. Nici cu animalele nu mă împac prea bine. Nu-mi pasă de ființele vii.

Trase în piept adînc din oxigenul doctorului Pitch și privi afară prin sticla micului dom aerian, acea clădire singuratică presurizată din fundul unuia din craterele Lunii.

Risipa de piatră poroasă și stîncile decolorate de spațiu erau odihnitoare.

– Am venit pe Lună să inventez ceva mai bun ca viața, dar am nevoie de o vacanță. Cînd am auzit că sînteți în domul de lîngă mine și că aveți niște aparate electronice în funcțiune am decis să mă prezint, cum am și procedat ieri. Îmi place mai mult electronica și mai cred că sînteți în relații cu o rudă îndepărtată, un oarecare Victor Webb. Doctorul Pitch aprobă.

– Lucrez cu Webb.

Pentru o clipă păru și mai trist.

– Experiența mea de pe Pămînt seamănă cu a dumneavoastră. Ai mei activau în săpunuri, așa că m-am apucat de inginerie, inginerie umană mai precis. Am predat un curs la Washington Marquette: „Cum să devii plăcut". Apoi au vrut să predau „Aspectele practice în atingerea fericirii". Și în sfîrșit mi-au dat un seminar „Cum să iei cît mai mult de la oricine". Atunci am avut o criză și am scris „La dracu cu toți și toate", care a devenit bestseller și mi-a permis să vin pe Lună și să mă dedic electronicii.

Pitch flutură o mînă către motanul cenușiu al peisajului lunar.

– Nu tu zgomot de trafic rutier. Nu tu ședințe la facultate cu politicieni zimbind afectat, sfîșiindu-se unul pe altul. Nu tu tineri energici încercînd să soarbă cunoștințe doar ca să le transforme în dolaro grei pentru vehicule aeriene cu caroserii cromate. Nu...

Mullen nu asculta. Privea atent un vas așezat pe un raft.

– Ce-i aia?

– Un iepure, zise Pitch, și pentru că tot sîntem la subiect n-ați putea respira mai rar? Oxigenul costă bani, doar știți.

– Pardon. Acel lucru m-a șocat nițel.

Obiectul atenției lui Mullen era un mic tub de peste doi litri. Ocupantul actual era o enigmă. O substanță gri-argintie de consistența incertă.

– Avem probleme cu scheletele, zise Pitch. Iepurele ăsta abia a venit ieri.

Doi ochi de iepure bine conturați se ridicară din vas la suprafața creaturii și priviră, ca un iepure, la ei.

Pitch vîrî în vas un morcov și ochii dispărură. Apăru o gură de iepure care rontăi morcovul.

Mîinile lui Mullen tremurau, dar în ochi îi strălucea un fel de plăcere.

– Dar asta, zise, e viață într-un mic corp.

Ce mai poate să facă?

Pitch turnă trist iepurele afară din vas. Se formă într-un corp ca de iepure și țopăi de-a lungul podelei pe pseudopozi iepurești.

Își formă un nas care tremura și miroasea și, ocazional, ochi, ca să studieze geografia podelei laboratorului.

– O îmbunătățire absolută față de ce avem pe Pămînt, respiră Mullen.

– Oh. Webb nu e interesat în noi forme de manifestare, zise Pitch. Vrea să transmită oameni cu mașinăria asta. Să ia locul navelor spațiale.

– Cum?

Pitch îi spuse.

– Oricum nu pot s-o demonstrez azi pentru că nu-i nici o transmisie programată. Dar, după cum vezi, avem probleme cu calciul dur din oase. Scheletul acestui iepure o să ajungă la noi cam într-o săptămînă. Atunci pot să-l pun în transceptor, adică să-l retransmit în mașină chiar aici pe Lună și obțin iepurele comun de casă.

Mullen privea iepurele sărind destul de iute, apoi formîndu-se în ceva care arăta ca o pisică și cățărîndu-se pe o masă unde se afla o grămadă de morcovi.

– Masă generalizată, nespecializată drept corp, zise el.

Dacă ai nevoie de un picior, apelezi la memoria-picior și contruiești cît de multe ai nevoie. Dacă ai nevoie de un ochi, apelezi la memoria-ochi. Restul timpului poți să stai să te odihnești sub forma unei budinci. Se întoarse spre Pitch triumfător.

– Dar, omule, ăsta-i viitorul!

Scheletele țin rasa umană în loc de multă vreme.

Oameni fără schelete ar putea trăi în case de mărimea unei case - jucărie, prin creșterea densității proprii. Ar putea călătorii transformîndu-se într-o copie rezonabilă a unei păsări. Și-ar putea dubla inteligența împrumutînd celule de creier în timpul orelor de lucru. Ar putea...

– N-or s-o facă, strîmbă din nas Pitch.

Nimeni n-a văzut vreodată vreun om fără schelet. Ca specialist în inginerie umană te asigur că un om fără schelet și-ar pierde slujbă. Nevasta nu l-ar mai place. N-ar arăta bine în uniformă militară. Ar reacționa imprevizibil.

Această imagine nu-i bună de nimic pînă nu putem recepționa și scheletul cu restul persoanei.

O lumină portocalie clipi nițel, apoi deveni strălucitoare. Un întreg panou electronic începu să prindă viață, pîlpîind roșu, trecînd apoi la portocaliu și verde. Un miros profund și iritant de ozon apăru în jurul oamenilor.

– Se întîmplă ceva, îi zise Mullen lui Pitch,care-l privi surprins.

– Am un ciclu automat pe receptor, astfel încît pot să mă duc la culcare dacă simt nevoia, zise Pitch. Dar nu înțeleg. Nu era prevăzută nici o transmisie azi.

O grămadă de ceva semănînd a cocă de brutărie începu să se formeze în tub. Exista și un ușor, dar de neconfundat, miros de fum de țigară.

– Dar ăsta, zise Mullen mirat, e un iepure cam mare.

Dar Pitch nu se uita la tub. Își împrăștie tabelele cu disperare.

– Ce urmărește Webb? strigă, tristețea lui devenind mînie. Provizia mea de morcovi e deja măsurată pentru cîți iepuri am.

În sfîrșit, grămada de cocă termină de crescut. Era mult, cu mult mai mare decît un iepure. Mullen se aplecă în față curios să examineze substanța care se răcea și se întărea într-o bucată mare de jeleu clar, sticlos și aproape frumos. O încercă cu degetul.

Din masă apărură doi ochi umani de un albastru strălucitor care-l priveau mînioși.

Apoi apăru o gură și cu ea o țigară de foi. Gura mușca din țigară. Ochii dădură roată prin cameră, apoi se opriră asupra lui.

– Mullen, vorbi repede o binecunoscută voce, unde dracu e scrisoarea mea de reprezentare?

Pentru, probabil, singura dată în viața adultă expresia de mînie a lui Mullen se schimbă complet într-una de uimire.

– Păi, vere Goom... înghiți în sec. Nu prea te-am văzut fără schel...

Simțea că leșină.

–... fără gabardina Goom, am vrut să zic.

Vic Webb plesni cu mînie grapefruitul.

– Unchiul tău Goom, zise, a plecat pe Lună prin Traveleasy.

– Ce-i rău în asta? întrebă Virginia mirată. I-ai luat 500, nu-i așa?

– Acum vrea să vină înapoi, zise Vic lovind piciorul mesei.

– Natural.

– Dar e genul care face scene tot timpul. O să-mi facă multă publicitate proastă. De-asta mi-am limitat transmisiile la iepuri. Pe ei nu-i apucă țicneala. Scheletul unchiului Goom n-o să ajungă pe Luna decît peste încă puțin timp, o săptămînă sau două. Dacă Pitch îl trimite înapoi o să treacă cel puțin o lună pînă să-l reosificăm.

– Ce se întîmplă între timp? întrebă Virginia inocentă. Îl vor întinde pe sfoara de rufe ca pe o cămașă udă?

Vic găsi că întrebarea nu merită răspuns.

– Între timp încerc să-l țin pe Lună, dar Pitch zice că nu vrea să stea. Mai rău, Pitch mă lasă baltă dacă nu-l iau înapoi. Ceva cu o alergie la fum de țigară.

– Dacă unchiul Goom a folosit invenția ta, a avut motiv serios, zise Virginia. Și unicul motiv pentru care face vreodată ceva este bunul mers al Goom Looms. Trebuie să fie o criză și, dacă nu vrei să murim săraci, mai bine adu-l repede înapoi.

– Acum publicitatea va ruina munca vieții mele, zise Vic. Rămîne pe Lună.

Virginia se lăsă pe spate și-l studie calmă. Nu-i plăcea să-l submineze pe Vic, dar sîngele ei de Goom îi spunea că ceva de mare importanță se petrece și unchiul Goom a știut totdeauna ce era mai bine pentru Goom Looms și averea familiei implicată în asta. Cu alte cuvinte era timpul să joace eternul rol al femeii de a realiza un compromis între doi oameni hotărîți, încleștați într-o luptă fără ieșire. Se concentră intens. Următoarea propoziție trebuie să fie cea

mai potrivită. Strîmbă din nas.

– Sincer, nu cred că poţi să-l aduci înapoi pe unchiul Goom, zise. Maşina e prea complicată.

Cuvîntul a avut un efect notabil asupra lui.

– Traveleasy complicată? zise el, cu obrajii arzînd.

Schema e incontestabil de simplă.

Ea strîmbă din nas. Se întoarse neglijent la ziarul ei. Îl putea auzi respirînd din greu.

– Chiar şi un idiot ar putea comanda Traveleasy, zise el, cum a şi dovedit-o unchiul tău Goom trimiţîndu-se pe Lună.

– Unchiul meu Goom, zise ea liniştită, deţine o diplomă în textile de la universităţile de primă mînă aşa că, tehnic, nu poate fi numit un idiot.

Vic, nevos făcu să clipocească cafeaua în ceaşcă, căutînd comentariul devastator.

– Chiar şi tu ai putea comanda Traveleasy, zise el. Dar n-am să-ţi arăt.

– Mulţumesc că mă dai deoparte, dragule. Nu am trei săptămîni întregi în faţa mea fără nimic de făcut, zise dulce, începînd să strîngă tacîmurile.

O să meargă. O să facă scandal toată ziua, dar în final n-o să fie în stare să reziste provocării.

Virginia era bucuroasă că Vic nu urmase niciodată un curs de psihologie.

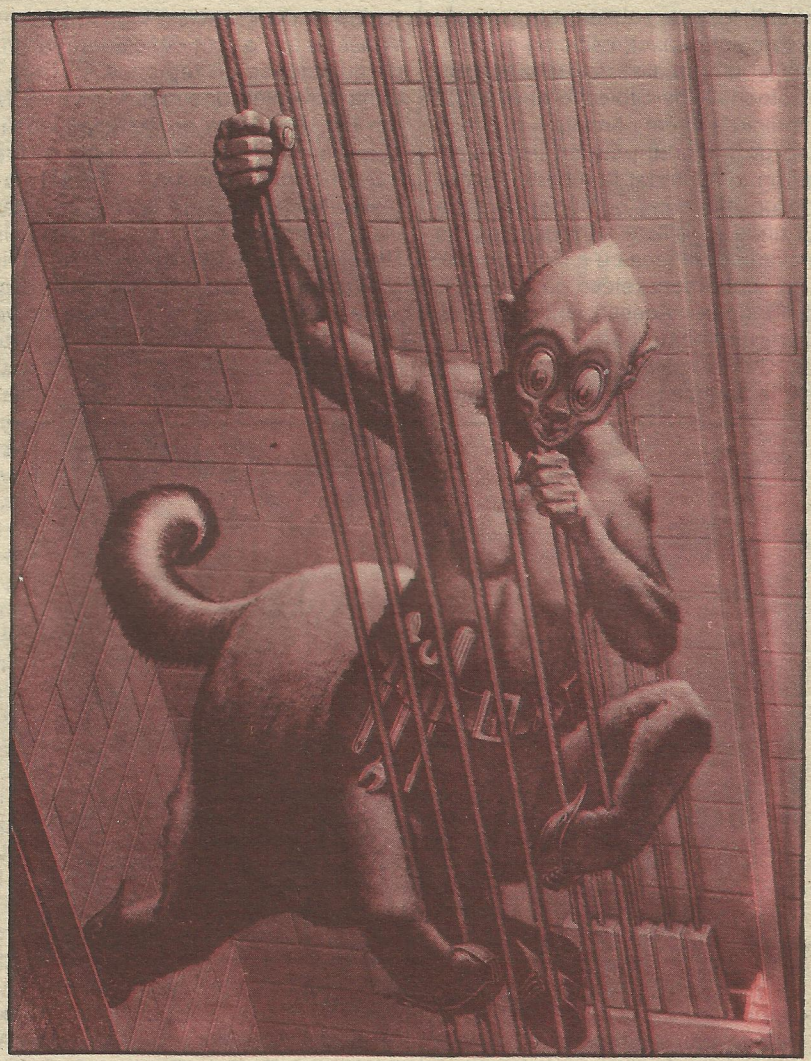

Vic şi Virginia introduseră vasul în biroul unchiului Goom.

– Uşurel, mormăi vocea din interiorul vasului. Uşurel, hei voi, că mă cutremur.

Domnişoara Kronk, secretara prezidenţiala, păru mirată.

– Sună ca...

– Este, zise Vic, şi ce speră să realizeze fără schelet îmi depăşeşte înţelegerea: Îl vor arunca afară din companie.

– Nu pot, zise Goom. Am scrisoarea lui Mullen.

– Ei bine, zise Virginia, ascultînd la uşile duble de mahon, Consiliul este întrunit. Pot să-i aud. Trebuie să-l scoatem cumva şi să-l facem să voteze. Deci, cum facem?

Domnişoara Kronk ocoli repede biroul, amintindu-şi responsabilităţile.

– Sper că nu-i nimic în neregulă cu domnul Goom, zise ea. Pot să-l văd?

Vic ridică capacul vasului şi ea privi înăuntru.

– Aaaii! zise domnişoara Kronk alunecînd cu zgomot pe podea, leşinată.

Gelatina clară formă un cap.

– Cineva s-o împiedice pe blestemata aia de fată să leşine, ordonă unchiul Goom, cu primejdioşii ochi albaştri. Şi renunţaţi să mai vorbiţi despre mine ca şi cînd n-aş fi aici. Acum pregătiţi-mă pentru şedinţa de consiliu.

Vic rise ironic.

– Te putem vărsa pe masă, poate, dar mi-e teamă că prietenii tăi nu vor reacţiona în sensul dorit. Îşi vor retage investiţile din Companie.

– Are dreptate, oftă Virginia. Cutter o să te facă terci şi mușcă limba. A fost greu să menţină echipa unită. Acum începea să pară fără rost totul.

– Absurd, sări unchiul Goom. S-ar putea să nu mă accepte fără schelet, dar am să-mi fac rost de unul. De-asta v-am pus să ne strecurăm pe uşa din dos.

– Să te văd cum îţi faci schelet! îl ironiză Vic.

– Orice prost care-a tocit biologia de liceu poate să răspundă, zise disprețuitor unchiul Goom. Există un întreg ordin de creaturi care fiinţează cu schelete externe. Un homar de exemplu.

– Crustacei! zise Virginia uimită.

Vic dădu din umeri.

– Dac-ai timp să-ţi creşti o cochilie, creşte o cochilie, zise. Dar eu zic că mai bine ai aştepta sfîrşitul lui martie cînd îţi vine scheletul de pe Lună şi te pot reosifica, cum spunea Pitch.

Dar unchiul Goom trimisese un pseudopod spre interfon.

– Aduceţi-mi cea mai bună gabardină Goom din fabrică, ordonă. Şi o cămaşă Goom, cravată, mănuşi, toate produsele!

– Trebuie cum ştiţi, pînă la prînz să acceptăm sau să respingem subcontractul cu Triumphant Textiles de costume spaţiale, zise Cutter mulţumit de sine. Părerea mea, domnilor, e că se vorbeşe cu mult prea mult de calitate pe aici şi nu prea mult despre cîştigat bani. Aşadar, sper că votul ăsta să fie ultimul.

Capete se înclinau aprobator cînd intră unchiul Goom.

Adevărat, purta pălărie şi ochelari laţi care susţineau un obraz cam fleşcăit. Adevărat, purta mănuşi şi un costum care părea niţel umflat. Şi arăta la fel de palid ca un om după un atac de cord, şi străveziu ca gelatina albă.

Dar cine n-ar fi recunoscut ferocii ochi albaştri şi ţigara de foi?

– Domnilor, zise. Sînt aici cu scrisoarea de reprezentare a vărului Mullen de pe Lună şi votez împotriva noului contract. Asta încheie şedinţa.

Cutter se ridică din nou, fierbînd.

– Nu chiar, Goom, zise. Am decis, chiar dacă făceai rost de scrisoare, să părăsim compania. Şi nu cred că ai destul capital să o duci singur. Nu cerem mult, numai şansa să facem bani.

– Şi veţi face bani! strigă unchiul Goom, în timp ce Triumphant Textiles vor da sigur faliment, deoarece costumele spaţiale, domnilor, aparţin trecutului.

Îl priviră, în ţinuta lui ciudată şi cu discursul sălbatic, ca şi cînd ştiau că-i sărise o doagă.

Le-a spus de Traveleasy. Cum poţi să ajungi pe Lună pentru 68,14 $ şi să porţi o gabardină Goom pînă îţi vine scheletul. Le-a spus cît e de interesant să nu ai schelet. Cum din ce în ce mai mulţi oameni vor petrece din ce în ce mai mult timp în scheletele externe Goom, utilizîndu-le pe ale lor în special pentru regenerarea sîngelui şi alte necesităţi biologice poate cîteva zile în fiecare lună. Îi luă opt minute să spună toate astea şi în timpul acesta apelul de la Triumphant Textiles era recepţionat telefonic.

Cutter se ridică triumfător.

– M-am aşteptat la rezistenţă, Goom, zise el, dar nu la nebunie. Asta e cel mai dement discurs al anului! Teamă mi-e că vîrsta senilităţii este gata să risipească Goom Looms.

– Presupune că ţi-aş arăta un om, un om perfect mulţumit fără schelet, zise uşor unchiul Goom. Asta ţi-ar dovedi că omenirea intră într-o nouă eră, o dată cu Goom Looms?

Cutter zîmbi de jur împrejur, stîrnind zîmbetele compătimitoare ale celorlalţi faţă de absurditatea bătrînului nebun.

Era ruşinos să-l scuturi pe bătrîn, dar asta merita.

– Arată-mi, Goom, zise. Şi voi fi primul care să-şi schimbe atitudinea. Cum ar arăta supraomul tău? Ca un bulgăre de gelatină, presupun. Nu, Goom, am terminat cu fanteziile senile...

Unchiul Goom îşi scoase pălăria.

–... nu ne mai propunem să suferim plăsmuirile tale copilăreşti...

Unchiul Goom îşi scoase cohelarii, cravata şi haina.

–... ego-ul tău r-ruinează co-compania...

Unchiul Goom îşi scoase cămaşa.

– ... nu mai pputem nu-nu m-mai pu-putem...

Unchiul Goom începu să-şi scoată pantalonii.

– Aaaaaiiiii! termină Cutter leşinînd.

Unchiul Goom se vărsă uşor pe masă, oferind graţios trei-patru mîini ici, un foc colo, şi o ocazională bătaie pe umăr lăsînd în urmă o linie de directori leşinaţi.

Dar şi-a amintit să facă un ochi special care să clipească spre poza tatălui său, nemişcată pe perete. Poate că bătrînul ar fi fost fericit să ştie că Reginald Goom a făcut ceva mai mult decît să creeze un nou rever la vremea lui.

Traducere de Mihai CRANTA

File din istoria modernă a literaturii SF anglo-saxone

13. După primii paşi ai magazinului Amazing, pe care i-am prezentat în episodul trecut, iată cîteva cuvinte despre cele mai reuşite texte inedite, apărute în paginile sale, în această perioadă. Primul text demn de interes este The Green Splotches de T.S. Stribling, apărut în martie 1927. Numele acestui autor este cunoscut vechilor cititori ai revistei Mystere-Magazin, întrucît fusese publicat din primele numere; eroul său fiind Pr. Henri Poggioli, filozof, psiholog şi criminalist. T.S. Stribling era un scriitor şi un jurnalist de valoare, care obţinuse premiul Pulitzer pentru romanul The Store, în anul 1932. The Green Splotches istoriseşte întîlnirea dintre pămînteni şi o rasă de vizitatori extratereştri. Un grup de geografi pătrund într-o vale neexplorată din Peru, conduşi de un condamnat la moarte, graţiat cu această condiţie. Urmăriţi de un misterios personaj, aceştia deschid focul asupra lui; în locul unde se aflase, sînt descoperite urme de culoare verde, semn că aveau de-a face cu o fiinţă clorofilică. Personajul reapare şi după comportament reiese că îi consideră pe exploratori nişte animale inferioare. Aceştia sînt capturaţi, ceva mai tîrziu, de nişte mici fiinţe umanoide care conduceau o navă spaţială în forma de dirijabil. Cei trei geografi nu mai înţeleg nimic din situaţia în care au ajuns, în timp ce cititorul este mulţumit cînd înţelege că aceste creaturi extraterestre îi capturaseră pe cei trei pentru a îmbogăţi colecţia unei grădini zoo galactice. Nefericitul excondamnat la moarte este, în final, ales ca cel mai reprezentativ exemplar al rasei umane şi este îmbarcat la bordul navei. Geografii se reîntorc liniştiţi în sînul civilizaţiei, părăsind Perul pentru New York. Aici, directorul Societăţii de geografie, Gilbert H. Delong, le propune premiul Nobel, într-un lung memoriu în care le face o analiză a aventurii prin care trecuseră. Cei trei exploratori, pentru a doua oară, nu înţeleg ce se întîmplă, mai ales că memoriul prezentat de Delong este impregnat cu extratereştrii, un zepelin de origine bolşevică şi un complot împotriva securităţii statului. În final, dr. Delong demonstrează că cei trei geografi n-au întîlnit oameni, ci plante, care rănite, au pierdut clorofilă şi nu sînge. O notă, la sfîrşitul romanului, precizează că dr. Delong a obţinut premiul Nobel pentru strălucitoarele lui deducţii! Aceasta pentru că Stribling, autor a cîtorva romane poliţiste, nu a putut rezista ispitei de-a introduce puţină deducţie în textul său de anticipaţie.

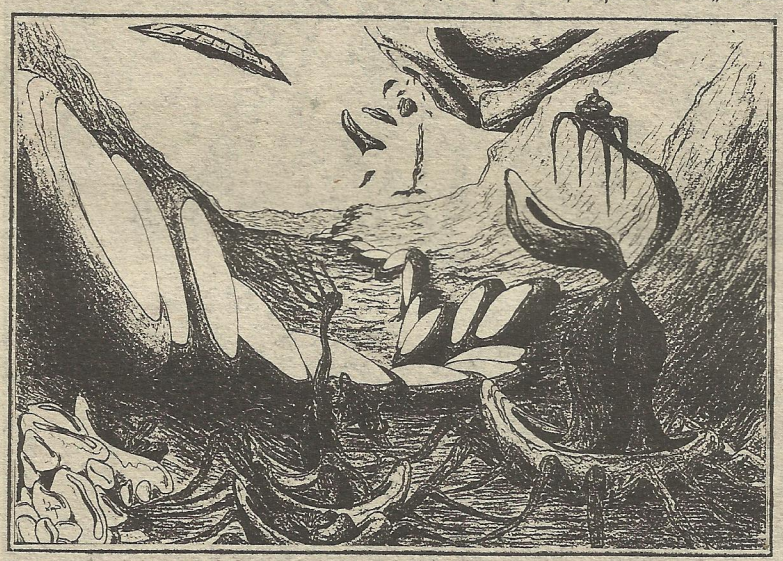

În septemrbie 1927, avem surpriza de a-l întîlni în sumar pe Howard Philips Lovercraft cu un text devenit clasic: The Colour Out Of Space. Este prima dată cînd Lovercraft apare într-un magazin de science-fiction, iar Hugo Gernsback îi prezintă nuvela în următorii termeni: „Această povestire pot spune că este una din cele mai frumoase pe care am avut şansa să o citesc. Tema este originală şi suficient de extraordinară pentru a depăşi orice altă istorie science-fiction contemporană. Nu veţi regreta dacă veţi citi această magnifică nuvelă". The Colour Out Of Space este o povestire de SF pur în care un meteorit cade într-un puţ din regiunea Arkham, o zonă blestemată, dragă autorului. Această piatră căzută din cer conţine globule colorate şi, în scurt timp, o boală stranie îi loveşte pe oameni, animale şi plante. Anchetatorii trimişi la faţa locului asistă la un fenomen terifiant: „în acest timp, fascicolul de lumină fosforescentă pe care o emana puţul, era din ce în ce mai puternică, făcîndu-i pe spectatori să aibă impresia că asistă la sfîrşitul lumii. Nu era numai o rază luminoasă care ieşea din interior, ci un torent de culoare ce părea că se varsă direct în cer".

În noiembrie a aceluiaşi an, a apărut The Machine – Man Of Ardathia de Francis Flagg (pe numele adevărat George Henry Weiss), care a fost considerat ca un text important al epocii, fiind de numeroase ori reprodus. El însă, nu a suportat proba timpului, tema devenind desuetă. Un aume Matthews primeşte vizita unui om din viitor care se materializează în apartamentul său în persoana unui micuţ umanoid cu un creier uriaş avînd corpul închis într-un cilindru transparent, dotat cu o serie de mecanisme complexe. Matthews înţelege că umanitatea a evoluat spre un gen de viaţă în simbioză cu maşinile, care îi fac pe oameni atotputernici. Revelaţiile omului-maşina din Ardathia îl aduc pe Mathews în pragul nebuniei, dar ziarul pe care îl contactează pentru a publica toate acestea, îi cer să dovedească veridicitatea celor afirmate.

Nuvela are o continuare, The Cities of Ardathia (martie 1932), cu mult mai reuşită decît primul text. Cuvîntul înainte al autorului i-a inspirat pe mulţi alţi scriitori: „Ardathia nu este un mit. Iluzia timpului şi exigenţele scriitorului pot să-l plaseze în trecut sau în viitor, dar în realitate civilizaţia sa este asemănătoare cu cea din zilele noastre. În zorii lumii, sau în îndepărtatul viitor, cum vă place, oamenii creează o mare civilizaţie industrială, şi această civilizaţie industrială implică o problemă. Rezolvarea ei – sau nu – reprezintă subiectul acestei istorii". Tema sa l-a inspirat probabil pe Friz Lang în filmul său Metropolis, în care expune lupta proletariatului, sclav al maşinismului modern, împotriva patronatului. Sfîrşitul nuvelei lui Francis Flagg este mai amar şi mai trist deoarece este precedat de un fals „hapy-end".

În vara anului 1928, Amazing Stories Quarterly publica un text în patru părţi, semnat de Dr. David H. Keller, The Menance. Avea ca temă tentativele conducătorilor şi oamenilor de ştiinţă de culoare de a distruge Statele Unite. Autorul a făcut dovadă de un rasism clar, care în acea perioadă nu a suscitat nici un fel de protest din partea cititorilor, dacă ne luăm după poştă redacţiei a numerelor următoare. Dimpotrivă, fandomul nu l-a uitat şi, cînd după război, Dr. Keller a dorit să revină la science-fiction, a fost primit cu răceală. Iată două scurte extracte din The Menance, nuvela în care negrii reuşesc să-şi albească pigmentaţia pielii. Doar conducătoarea lor, Ebony Kate, o foarte frumoasă femeie, refuză să se albească, fiind mîndră de negreala sa! Eroul alb, Taine, îi spune: „Nu vă neliniştiţi, doamnă, rasa dumneavoastră poate să-şi schimbe culoarea pielii, dar nu şi sufletul. Deveniţi cît de albă vreţi în exterior, veţi rămîne neagră înăuntru". Ebony Kate este încîntată de acest discurs şi i se oferă lui Taine, spunîndu-i: „Nu vreau s-o fac cu un negru. Ceea ce vreau este un bărbat cu suflet alb şi pielea neagră. De trei ani, de cînd sînt cu aceşti indivizi albi, nu am văzut sufletul lor schimbîndu-se într-un fel. Albi? Singurul lor lucru alb este pielea".

Nicolae C. ARITON

Mihai HĂULICĂ

Viermele perfecţiunii

Ce nu ne amintim, nu există. N-a fost şi n-o să fie. Nu va face parte din planurile de re-creare tehnologică sau artistică, cel puţin în viitorurile cunoscute.

În zona Nodului Chomsky (Adam Chomsky, ştiţi dumneavoastră) este un restaurant care nu lipseşte de pe nici una din hărţile cronotopice ale agenţiilor de turism. Toate comenzile, fie că e vorba de grupuri, fie de persoane individuale, solicită ca punct obligatoriu în traseu restaurantul CIBI.

Ca oricare, am auzit şi eu vorbindu-se despre el. Ştiţi cum e: prieteni, rude, cunoştinţe. Toţi se simt datori să-ţi facă un bine. Chiar împotriva voinţei tale. Mai ales împotrivă.

Pînă la urmă am cedat şi m-am înscris şi eu într-o excursie. Asta a fost acum şase luni. Ieri am primit anunţul de îmbrăcare. E pentru week-end-ul ăsta. Isobel, aia cu negul pe nas, zice că am avut baftă. Alţii stau pe lista de aşteptare chiar şi un an.

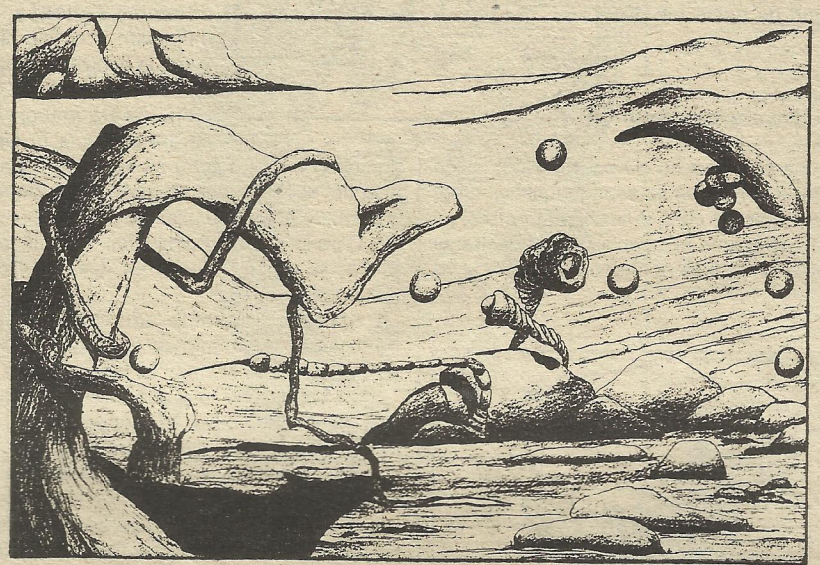

Se pare că cineva, însă, – Larry, computerul casei – a cam abuzat de bună-credinţa sau naivitatea altcuiva – adică a mea. Cinci sute pentru rezervarea biletului?! Incredibil!

Pînă la urmă l-am crezut. Am mai consumat şi eu nişte apeluri pe ici pe colo şi mi s-a confirmat. La urma urmei, e logic: Larry nu ştie să mintă. Şi de ce-ar face-o, la o adică? Pentru ce să fure un computer?... pentru cine?

Ei, asta da – întrebare! Nu cumva băieţii vecinului? Am auzit că golanii ăştia mici toată ziua îşi bagă nasul prin cabluri şi fură de sting. Ar trebui să-mi mai verific şi eu conturile din cînd în cînd. Sau să le mai schimb, cică au mai apărut noutăţi...

Dimineaţa plecării. E un frig de te bagă-n boală. Şi doar mi-au zis cei de la agenţie să mă îmbrac bine, dar nu i-am luat în serios. De unde să ştiu că adresa pe care mi-au dat-o e la 4000 m altitudine, ca să fie chiar lîngă Nodul concesionat de agenţie? Noroc că într-un sfert de oră vom fi toţi. Cel puţin aşa am fost anunţaţi.

Într-adevăr. Nu trece mult şi prin Nod îşi fac apariţia două tipe. După haine. Vin din viitor. După înfăţişare, pot fi din prezent. Frumoase, perfecte. Operaţiile estetice nu mă pot înşela. Chiar şi ele sînt o modă a prezentului: una are nasul uşor deviat într-o parte, iar cealaltă şi-a lipit un strabism de toată sfidarea. O fi costat-o o avere. N-am mai văzut aşa ceva pînă acum. S-ar putea să vină din viitor, totuşi. Dar din care? Hainele lor se vor purta peste vreo 150-200 de ani. Mă pricep, am o diplomă în vestimentaţie. Chiar aşa durabilă să fie **Perfecţiunea?**

Din motive de securitate, de-abia acum urcăm în teleportor. Stau între una din cele două nou-venite şi un individ gras, chel, îmbrăcat într-un costum insipid de-acum 4-500 de ani. De-acolo e şi el. Se vede. Se simte. Mă stăpînesc cu greu să nu-mi acopăr nasul cu palma. Nu se face. Ar fi total nepoliticos. Mă consolez însă cu un zîmbet din partea vecinei, Strabissima. Şi ea simte duhoarea trecutului.

– Nnn... nu vă deranjez?

– Oh, nu – îmi răspunde. Sînt obişnuită cu mirosul dumneavoastră. Lucrez într-un laborator de istorie bio...

Îşi duce mîna la gură. Da, a făcut o gafă. Mie îmi plac femeile care gafează. Asta denotă o anumită doză de inocenţă. I-o spun şi ei. De data asta pare şi mai încurcată. Presimt că o să ne simţim bine împreună. Presimt asta în testiculul stîng, ăla implantatul... oare la ei, peste 200 de ani, se mai practică implanturile pentru...?

– Nu, noi, ne putem educa energia.

Hait! E telepată. Ce mi-o fi trecut prin cap? Sper că n-am sărit calul. Cu imaginaţia mea...

– Nu-ţi fie teamă, n-ai nici un gînd care să mă jignească. Reţin chestia cu imaginaţia pentru mai tîrziu. Sau dacă vrei...

Îmi arată computerele din dreptul scaunelor şi scoate dintr-un buzunar integratroul de senzaţii.

– O, nnn. Mulţumesc. Nnnn...

Refuz, ce să fac? Trebuie să refuz.

– S-oooo lăsăm pe mai t... tîrziu, cînd a...a... ajungem. Suport greu tele... tele... teleportarea.

Aiurea! Dar ştiu ce-nseamnă să faci amor prin computer şi să-ţi pui şi serverul pentru interatorul de senzaţii. Cu fiecare mişcare îţi schimbi rasa – deci forma, anatomia şi fiziologia, iar interatorul de senzaţii te ajută să-ţi poţi completa partenerul, indiferent de rasa lui naturală sau simulată. Acum, ce să spun? Nu-i rău. Ba chiar dimpotrivă, aş zice după cum am spus: cu fiecare mişcare îţi schimbi rasa. Şi chiar asta. Aşa ceva nu se poate trăi prea mult. Sau, cel puţin, noi, în lumea noastră, nu sîntem pregătiţi. Se pare că la ei se practică asta. Prima dată tot cu una de-a lor am făcut-o.

– Da, era sora mea. Îţi păstrează o amintire cît se poate de plăcută. Am ceva pentru tine din partea ei, o înregistrare unicat. Dar am să ţi-o dau la despărţire. Nu mi-ar place să ţi-o pui în prezenţa mea.

Asta mă crede vreun mufist înrăit, din ăia care stau toată ziua cu mufele-n cap visînd. Dar o întreb altceva:

– Ştiai că nn... ne vom întîlni?

– Ţi-am spus că noi n-avem nevoie de implanturi. Noi ştim.

– Aaa... atunci ştiţi şi de ce eee... excursiile astea nu se... nu se... nu se fac dincolo de lii... interval în sensu... su... sul crescător al tii... impului?

– Nu. Ştim însă de ce nu se fac dincolo în sensul invers. Pentru că pînă la interval oamenii nu sînt pregătiţi să ne aştepte.

– Ma... ma... maare brînză! Asta ştiam şi... şi... şi eu.

Prea face pe deşteaptă. Crede că dacă are în spate încă două veacuri de re-descoperiri...

Am ajuns. Acum trebuie să ne învîrtim în jurul cozii pînă cade poarta peste noi. Pe toate le-am re-descoperit, re-inventat, re-creat numai pe asta nu: cum să stăpînim Nodurile spaţio-temporale. Şi nici ăia din viitor n-au voie să vină să ne spună. Cică ar încălca nu ştiu ce legi. Sau paradoxuri... O fi! Dar chiar să stai aşa, la voia întîmplării... Şi dacă nu te-aşezi unde trebuie şi cînd trebuie?

Un tip ne face semn să ne apropiem. N-are nici o operaţie. E perfect. O să fac o plîngere către agenţie. N-am fugit de perfecţiune de-acasă ca să-mi petrec trei zile cu ăsta! Dar şi el inconştient! Între atîţia sfidători... Zice că e stalker. Da, am auzit de ei. Sînt tîmpiţi ăia care ştiu să găsească porţile de trecere prin noduri. De fapt, nu-s tîmpiţi. Din contră. Ei sînt singurii care nu le uită. Dar cum nu e nebun cine-i nebun, ci ăla care-i altfel decît ceilalţi...

Asta-i prea de tot! Trebuie să sărim în gol de pe o stîncă. Bine. Aşa o fi. Dar care om normal consimte să facă asta aşa, ca şi cînd ar trece pe uşa dintr-o cameră în alta? Asta-i comparaţia folosită de el. Mă uit la ceilalţi. Unii zîmbesc. Dacă zîmbet e rînjetul care-i desfigurează. Alţii par agitaţi. Iar alţii fug de-a dreptul. Oamenii agenţiei au ceva de furcă cu ei dar, în general, îi prind şi îi aruncă în prăpastie. Ţipătul lor durează foarte puţin, deşi hăul pare fără sfîrşit.

– Grăbiţi-vă, grăbiţi-vă! Nu mai avem mult – zice stalkerul.

Cele două venite din viitor sar singure. Merg pe mîna lor şi sar, la rîndul meu, fără „ajutor". După mine şi ceilalţi.

A mers! A avut dreptate imbecilul. Sîntem în faţa restaurantului CIBI. Din cîte ştiu, CIBI vine de la ciborg. Şi ciborgi sînt chelnerii. Dar nu orice fel de chelneri, ci...

Nu mai ştiu nimic. Nici cum am ajuns aici, nici ce mi s-a povestit despre restaurant. Cînd au făcut asta? Cum?

Mai bine. Poate că m-ar fi dezamăgit. Aşa, totul o să fie surpriză. Sper s-o gust. Am dat o groază de bani pentru asta.

Intrăm. Nu mă agit să inventez stratageme pentru a nimeri la aceeași masă cu Strabissima. Din cîte mă pricep eu la femei, va rezolva ea problema. O văd. Îmi face semn cu mîna. Femeile – tot femei. Strabissima. Aș putea crea un parfum cu numele ăsta. I-aș da o ușoară tentă de transpirație, o transpirație generată de frică, așa ceva.

O, nu! Nu și la masă! E o masă de patru persoane, la care stăm: eu, ea, prietena ei și grasul din trecut. Dacă așa e combinația, probabil că prietenia ei este gunoieră pe-acolo pe la ele. Amîndouă izbucnesc în rîs. Mi-au auzit gîndul. Rîd și eu. Numai grasul se uită la noi ca un mutant. Prietena ei, pe care aflu că o cheamă Irma, îi șoptește ceva. Acum rîde și el. Cam crispat, însă. E prima dată cînd văd că îi lipsește un dinte. O lipsă naturală, firește pentru că dacă era un Rekoam-4 l-aș fi recunoscut. Mă pricep și la accesorii. Oricum, am mari îndoieli că un om din vremea lui ar fi în stare să suporte dizgrațioasa atingere a rekaanilor de dragul unei operații care, pe-atunci, nici nu era la modă. **Sfidarea a** apărut mult mai tîrziu.

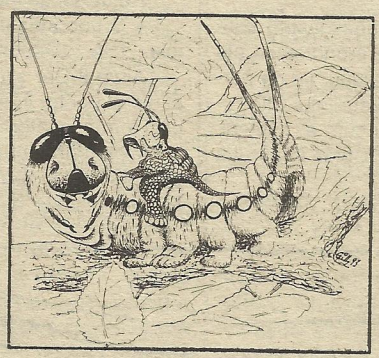

Deodată se aude un glas venind de peste tot: de jos, de sus, din pereți:

– Păzea! Vin chelnerii!

Ce-o mai fi și asta?

Niște răcnete îmi spun că unii dintre excursioniști au și aflat.

Primul chelner, purtînd într-o mînă castronul cu ciorba aburindă, apare în sală cu un mers așa... foarte... Dar e normal să fie așa: genunchiul drept este înțepenit în unghi de 75 de grade, iar cel stîng e flexibil atît în față, cît și în spate. Un exemplar superb! Vă dați seama în ce echilibru stă castronul cu ciorbă fierbinte și ce se va întîmpla cînd, după doi-trei pași, chelnerul va ajunge la primă masă.

Așa a fost.

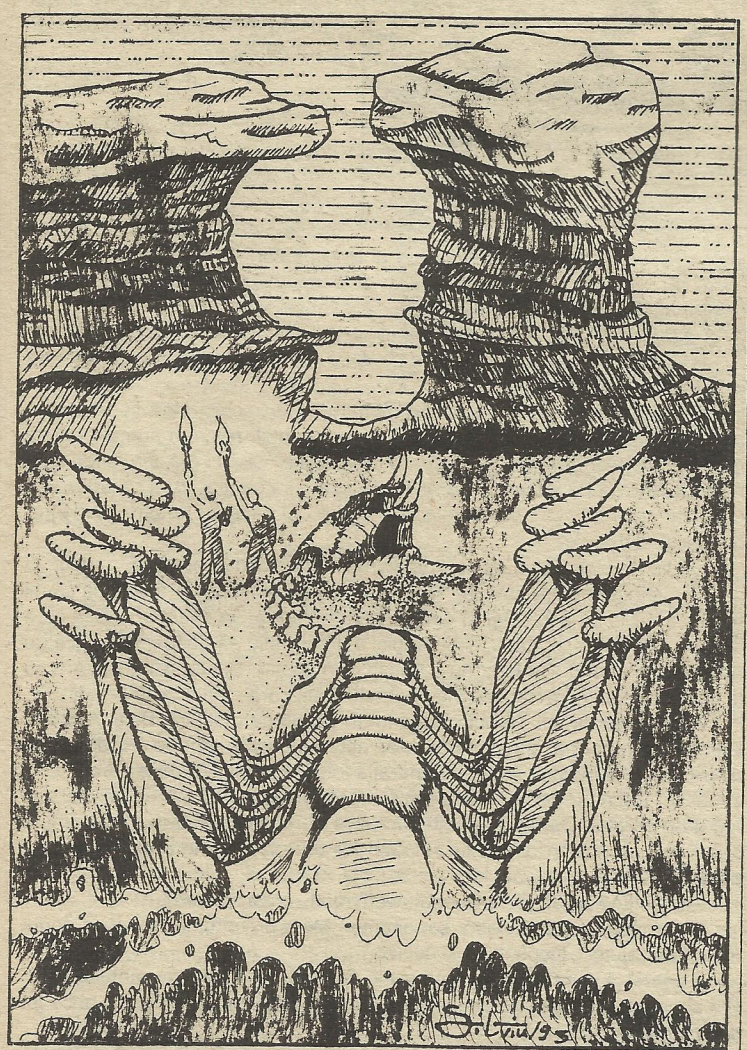

Apoi au venit alții și alții... fiecare apariție primită cu aplauze într-o atmosferă entuziastă, fiecare retragere însoțită de urlete, huiduieli, înjurături. Durerea e durere și noi sfidăm doar **Perfecțiunea.**

– Ideea acestui restaurant vine dintr-o glumă – zice stalker, văzînd că groaza din ochii excursioniștilor s-a mai risipit. Într-o zi, cu vreo doi ani în urmă, stătea la o masă trei bărbați. Aceea de colo – și o arată. Cei trei erau : Harry, patronul localului, Goddam creatorul de cioborgi și Vranițki, compozitorul. Ca de obicei, vorbea Goddam. La un moment dat, a spus: omul e supus greșelii. Oricît am fi de geniali, tot o mai zbîrcim din cînd în cînd. Uite eu: azi am produs un splendid rebut. Un ciborg prototip care a costat 60.000. Știți ce face? Ei, bine, cînd pășește cu piciorul drept, ridică și mîna stîngă deasupra capului. Și nu e nici un remediu pentru asta. Rebut integral, pentru că seria asta nouă la care lucrez, are nucleul electronic într-o singură bucată. Ceilalți au început să rîdă jmaginîndu-și marea realizare și, printre hohote, Vranițki a zis: ce-ar fi să i-l dai lui Harry, să-l bage chelner în restaurant? ! Cum era și normal, risetele s-au întețit, cheful a continuat, prelungindu-se mult după ora închiderii. Înainte de despărțire, se serveau unii pe alții, imitînd diferite posibile rebuturi: cu o mînă înțepenită, cu mers săltăreț, cu picioarele tremurînd. La o lună după seara aceea, treaba devenise serioasă. Goddam făcu cîteva lucuri la întîmplare și obținu niște rebuturi de toată frumusețea. Harry le achiziționă, apoi urmă renovarea și schimbarea numelui localului în CIBI. Așa își alinta Goddam creaturile. Seara inaugurării noului restaurant fu și seara intrării acestuia în circuitul turistic. Da, doamnelor și domnilor, și sînt mîndru să vă reamintesc că aceasta s-a întîmplat datorită agenției noastre care vă mulțumește pentru alegera făcută și vă urează în continuare petrecere plăcută.

Cam lung discursul și inutil. Am citit toate astea în prospectul excursiei. Nici acolo nu se spune nimic despre Sfidare. Ori fără ea... cine-ar suporta toate ororile de-aici?

Stalkerul primește aplauzele răzlețe – nu i se iartă acceptarea **Perfecțiunii** – și, în mijlocul lor, brusc, o rupe la fugă. Tocmai la timp, pentru că un nou val de chelneri își face apariția.

Eu îmi ascund în grabă mîinile opărite în buzunare și, cu toate că nu-i timp pentru așa ceva, nu pot să nu mă gîndesc că dacă am noroc și-mi rămîn ceva semne, sînt un om făcut. Cu arsura asta naturală și cu bîlbîiala pe care mi-am tras-o la clinică pot concura pentru Mister Sfidare. Și de-aici pînă la postul de senator...

Grasul se lasă să alunece sub masă. Doar gagicile stau liniștite și par a fi singurele în această stare. De peste tot se aud țipete isterice (cucoanele – dar cu ele nu ți-e clar niciodată dacă exprimă bucuria sau durerea). Din partea domnilor se aud înjurături – bărbații au avut întotdeauna opțiuni precise. Prin sală zboară farfurii cu spaghete, pe costumele elegante, plătite cu bani grei la casele de modă ale timpului, ale timpurilor, se preling sosuri într-o beție de culori și arome și în acest timp cuțitele de porționat friptura se înfig în umeri dezgoliți, în sîni prea bine crescuți și chiar într-o copasă. Chelnerul ăsta se strîmbă rău! E aproape un iad totul, aproape un iad. Dar nu-i nimic. Peste cîteva clipe va fi chiar iadul. Un chelner se îndreaptă spre masa noastră. Îi scormonim alcătuirea cu privirile, căutînd elementul de **sfidare,** defectul, eroare de construcție, dar ce vedem este de necrezut aici și acum. N-are nimic. Adică are de toate, e perfect. Se mișcă normal. Nu tu șchiopătat, nu tu înțepenite, nu tu spasme. Măi, să fie!

Cu cele patru porții înșirate pe brațul drept, chelnerul ajunge lîngă noi. Mă feresc instinctiv. Din cîteva gesturi foarte precise, ciborgul așează farfuriile pe masă, în fața noastră. Fix în fața noastră. Apoi toarnă vinul. Nici o picătură risipită. Cred că dacă am avea cu ce măsura, am descoperi că în cele patru pahare se află exact, dar exact, aceeași cantitate.

Grasul se ridică de sub masă. Are un rînjet tîmp. M-ar fi mirat să fie altfel. Lipsa dintelui pare și mai evidentă. Chelnerul se uită la gura lui. Dacă ar fi om, aș jura că deslușesc în ochii lui o sclipire care exprimă dezgustul, ura. Nu mai știu ce să cred. Să fie om?

Ceilalți au amuțit. Și-au uitat rănile, arsurile, panica, înjurăturile.

– Ți-ai dracului de șarlatani!

Un gals. Apoi încă unul. Și încă.

Ca un fard, dezamăgirea se întinde pe fețele lor.

Unde-s castroanele cu ciorbă căzînd peste ei? Unde-s sosurile care le-au pătat hainele? Dar farfuriile cu spaghete aruncate pe masa de la doi metri, unde-s? Și unde-s ciborgii defecți?

Viermele **Perfecțiunii** a început să roadă și aici.

Încă un timp pe cale de dispariție.

Curînd nici nu vom mai ști de el.

Ce nu ne amintim nu există. N-a fost și n-o să fie. Nu va face pare din planurile de re-creere tehnologică sau artistică, cel puțin în viitorurile cunoscute.

Samuel DELANY

Gomora

Şi am coborît în Paris:

Unde am cutreierat de la un capăt la altul Rue de Médicis, Bo, Lou şi Muse de o parte a gardului, Kelly şi cu mine de cealaltă parte; ne-am strîmbat unul la altul printre gratii, am făcut gălăgie în miez de noapte, umplînd grădina Luxembrug cu strigătele noastre. În faţa spitalului Saint Suplice Bo a încercat să mă împingă în fintina ţîşnitoare. Kelly a luat capacul unui tomberon de gunoi şi izbind cu el în pereţi a năvălit într-un pişoar. Au sărit afară cinci tipi; chiar şi pentru un pişoar mare, patru ar fi fost prea mulţi.

Un tînăr foarte blond m-a prins de braţ zîmbind:

– Nu crezi, spaţianule, că voi... ar trebui să plecaţi?

I-am privit mîna ce se odihnea pe uniforma-mi albastră.

– Est-ce que tu un frelk?

Ridică din sprîncene, după care dădu din cap.

– Une frelk, m-a corectat. Nu. Nu sînt, din păcate. Pare-se, ai fost bărbat odată, dar acum...

Zîmbi.

– Cu mine n-ai nimic de împărţit. Poliţia. Schiţă un gest către cealaltă parte a străzii.

– Pe noi nu ne vor dernaja, însă voi sînteţi străini.

– Hai să mergem! S-o întindem de-aici, O.K.?

Şi am plecat. Am urcat; pe urmă am coborît în Houston.

– La naiba! exclamă Muse. Centrul de Dirijare al Zborului Gemini.

Àsta o fi locul în care a început totul? Să plecăm de aici, bine?!

Aşa că ne-am urcat într-un autobuz cu care am traversat Pasadena drept pînă la Galveston cu gîndul de a continua pe acelaşi drum pînă la Golful Mexic, dar Lou a descoperit o pereche cu un camion de cursă lungă.

– Ne bucurăm că vă putem lua cu noi, spaţienilor. Acolo pe planetele voastre faceţi numa' lucruri bune pentru cîrmire.

... Şi am ţinut-o către sud, alergînd de-a lungul platoului cu două sute cincizeci de mile pe ora, prin soare şi vînt.

– Crezi că sînt freli? întrebă Lou, dîndu-mi coate. Aş putea paria că-s freli. Nu aşteaptă decît un semn din partea noastră.

– Termină odată. Nu sînt decît o pereche simpatică şi prosută. Nişte provinciali.

– Asta încă nu înseamnă că nu-s freli!

– Tu nu ai încredere chiar în nimeni?

– Nu.

Ne-am urcat din nou într-un autobuz care ne-a scuturat pînă la Brownsville. Patruzeci şi trei de gură-cască (atîţia am numărat) au ieşit în faţa pescarilor de creveţi, iar în timp ce noi am spart două geamuri în staţia de autobuz s-au pus cu toţii pe ris. Ne-au spus că mîncare nu ne dau, dar ne invită la un pahar, că àsta-i obiceiul locului. Da, noi am zbierat, am spart încă un geam; în timp ce fredonam întins pe treptele oficiului telegrafic, o femeie negricioasă s-a aplecat asupra mea, punîndu-mi mîna pe faţă.

– Sînteţi foarte drăguţi.

Părul aspru i se revărsa pe umeri.

– Dar bărbaţii vă înconjoară şi vă privesc, ceea ce le ia timp. Din păcate, timpul lor înseamnă venitul nostru. Nu credeţi, spaţienilor, că voi... ar trebui să plecaţi?

Am prins-o de încheietură.

– Usted, am şoptit. Usted es una frelka?

– Frelko in espanol.

Zîmbi, trecîndu-şi palma peste însemnele care-mi atîrnau la brîu, strălucind în soare.

– Îmi pare rău. Dar... nu poţi să-mi fii de folos. Mare păcat, deoarece mi se pare că ai fost femeie odată, nu? Iar femeile îmi plac şi ele.

Am sărit de pe trepte.

– Asta-i plictiseală sau ce?! strigă Muse.

Haideţi odată, să plecăm!

Am reuşit să ajungem la Houston înaintea zorilor. Şi am urcat.

Am coborît în Istanbul: în acea dimineaţă la Istanbul plouase.

Am găsit un local unde am băut ceai din pahare în formă de pară, privind spre Bosfor. Insulele Kizil Ada se lăfăiau ca nişte grămezi de gunoi în faţa oraşului împînzit de ţepii minaretelor.

– Cine se descurcă în oraşul àsta? întrebă Kelly.

– Păi nu mergem împreună? se interesă Muse. Am crezut că mergem împreună.

– Mi-au reţinut cecul la navă, explică Kelly. Ofiţerul de serviciu l-a luat, zice el, spre binele meu.. – ridică din umeri. N-am nici o leţcaie. Deşi n-aş avea chef, voi agăţa un frel bogat şi voi încerca să ies bine cu el. Sorbi din ceai; liniştea deveni apăsătoare.

– Hei, asta să n-o mai faceţi! Dacă vă mai holbaţi aşa la mine mă scoateţi din sărite şi vă rup toate oscioarele din drăguţele voastre de corpuri-bine-condiţioante-încă-din-timpul-pubertăţii.

Şi tu! îmi spuse. Nu mai fă pe sfîntul, căscînd gura de parcă nu ai mai fi auzit niciodată pînă acum de freli.

Începuse.

– N-am rămas cu gura căscată, am zis înfuriindu-mă.

Bo hohoti ca să slăbească încordarea.

– Fiţi atenţi, ultima dată cînd am trecut prin Istanbul, cam acu' un an, m-am plimbat din Taksim pînă'n Istiklal. Tocmai lăsaserăm în urmă cinemaurile ieftine, cînd am dat de o stradă lăturalnică cu multe flori lîngă şosea. În faţa noastră stăteau alţi doi spaţieni. E o piaţă acolo; ceva mai departe se vinde peşte, după care urmează o curte cu portocale şi dulciuri şi arici de mare şi varza. Da' în faţă sînt flori. Spaţienii aveau ceva ciudat. Uniforma era în regulă. Freza, ca la carte. Nu ne-am dat seama decît în momentul în care au început să vorbească: erau un bărbat şi o femeie, cu uniforme de spaţieni, încercînd să agaţe freli! Închipuiţi-vă, erau nebuni după freli?

– Aha, spuse Lou. Am mai văzut de-àştia. La Rio erau cu grămada.

– I-am snopit în bătaie pe amîndoi, încheie Bo. I-am lăsat la o răscruce şi am intrat în oraş.

Ceaşca lui Muse răsună pe tejghea.

– De la Taksim spre Istiklal, pe strada cu flori? De ce n-ai spus că-i locul de adunare al frelilor, ei?

Zîmbetul pe care l-ar fi schiţat Kelly ar fi fost de ajuns pentru a ne împăca. Dar el nu zîmbi.

– La dracu, zise Lou, mie niciodată n-a fost nevoie să-mi spună cineva unde-i pot găsi. Cum am ieşit pe stradă m-au şi mirosit. La jumătatea drumului spre Piccadilly i-am pescuit deja. Aici nu se găseşte nimic în afară de ceai?! Unde pot face rost de ceva tărie?

Bo rînji.

– Ai uitat că sîntem între musulmani? După strada cu flori găseşti o grămadă de birturi cu uşă verde şi tejghea de marmură, unde un litru de bere face cincisprezece cenţi în lire turceşti. Pe urmă, mai sînt chioşcurile cu ploşniţe fripte în untură şi sendviciuri cu măruntaie de porc.

– Ai văzut vreodată cît poate da pe gît un frel? Băutură, nu... măruntaie de porc. Şi începu să înşire o mulţime de întîmplări hazoase despre freli. Care au încordat şi mai tare atmosfera. Chiar şi Muse ştia că nu vom mai petrece împreună după-amiaza.

Ploaia s-a oprit, iar noi ne-am îndreptat spre Cornul de Aur. Kelly se interesă imediat de Piaţa Taksim. A fost îndrumat spre un fel de taxi cu rută fixă, care adună pe drum o mulţime de călători.

Şi care-i ieftin. Lou se îndreptă spre podul Atatürk ca să vadă oraşul nou. Bo hotărî să afle ce este Dolmabahce; iar cînd Muse auzi că pentru cincisprezece cenţi – o liră cincizeci – se poate ajunge în Asia, hotărî că va merge în Asia.

Eu am trecut podul, învîrtindu-mă prin vînzoleala dinspre oraşul vechi, cu zidurile lui cenuşii înfruntîndu-se în străzi dosnice. Sînt momente cînd strigătele şi agitaţia nu pot umple golul. Sînt momente cînd simţi nevoia să te plimbi fără vreun însoţitor pentru că singurătatea doare. M-am plimbat pe o mulţime de străduţe cu măgari umezi şi cămile umede şi femei cu faţa acoperită; pe o mulţime de străzi mari cu autobuze, maşini ale salubrităţii şi bărbaţi în haine de stradă.

Unii se uită lung după spaţieni, alţii nu. Sînt care ne privesc în aşa fel de parcă n-ar face-o. De regulă, aceştia sînt fete şi băieţi de şaisprezece ani, de curînd ieşiţi din şcoli.

Mă plimbam prin parc, cînd mi-am dat seama că mă priveşte. A observat că am văzut-o şi-şi întoarse privirea. Stătea sub arcada unei mici moschee goale. Cînd am trecut pe lîngă ea, ieşi în curtea înconjurată de tunuri.

– Scuzaţi-mă!

M-am oprit.

– Nu ştiţi, acesta este sanctuarul Irene? Vorbea englezeşte cu un accent fermecător.

– Mi-am uitat ghidul acasă.

– Îmi pare rău. Şi eu sînt turist.

– Oh, zîmbi. Eu sînt grecoaică. Credeam că sînteţi turc din cauza culorii închise a pielii.

– Amerindian roşu. M-am înclinat.

Acum urmează ea.

– Înțeleg. Tocmai mi-am început studiile, aici, în Istanbul. Unifroma pe care o purtați arată fără nici un fel de dubii că sînteți spațian. M-am simțit prost.

– Da. Mi-am băgat mîinile în buzunare și am început să lovesc pietricelele cu vîrful pantofului, să-mi ling a treia măsea din partea stîngă sus, făcînd acel soi de lucruri pe care le face cineva cînd se află într-o situație penibilă.

„Ești atît de impresionant cînd privești în felul acesta", mi-a zis un frel odată.

– Ihm. da. Am aprobat-o prea vehement, prea taios, ceea ce o făcu să tresară. Știa că știu și era curioasă în ce fel vom juca piesa pînă la capăt.

– Sînt turcoaică, spuse. Nu grecoaică. Nu sînt începătoare; voi absolvi istoria artelor aici, la universitate. Minciunile cu străini sînt o obișnuință.

E și asta o strategie.

– Cît de departe locuiți de aici? am întrebat-o. Și care-i cursul în lire turcești?

Asta e alta.

– Nu vă pot plăti. Își strînse pelerina în jurul șoldurilor. A fost foarte frumos. Mi-ar fi plăcut; ridică din umeri zîmbind. Dar eu... sînt o studentă săracă. Dacă vreți să-mi întoarceți spatele și să plecați, nu e nici o supărare. Cu toate că voi fi tristă.

Nu m-am dat bătut. Mă gîndeam că după un timp tot va propune un preț. N-a făcut-o.

O pală de vînt scutură apa dintr-un soc uriaș.

Pentru ce naiba îmi trebuie mie banii lor murdari?

– Cred că toată afacerea e de-a dreptul nefericită.

Vocea îi tremura, și pentru a-i privi pîrîiașele de lacrimi, m-am apropiat, pentru o clipă, prea tare.

– După mine, e foarte trist că trebuie să vă transforme, făcînd din voi spațieni. Dacă nu ar face-o, atunci noi... Dacă nu ar exista spațieni atunci n-am mai fi... așa cum sîntem. Erai băiat sau fată înainte?

– Băiat, am zis. Nu contează.

– Ce vîrstă ai? Douăzecișitrei, Douăzecișipatru?

– Douăzecișitrei. Reflex. Am douăzecișicinci, însă cu cît mă vor crede mai tînăr, cu atît vor plăti mai bine. Dar mie nu-mi trebuie banii lor murdari.

– Am nimerit-o, dădu din cap. Cei mai mulți sîntem specialiști în spațieni. Cred că așa trebuie să fie, nu găsești?

Mă privi cu ochii ei mari și negrii, clipind dureros.

– Ai fi fost un bărbat grozav. Dar acum ești spațian, programezi calculatoare miniere pe Lună, comunici la distanță cu Ganimede. Schimbarea... Frelii sînt singurii la care cuvîntul „schimbare" l-am auzit rostit cu atît de multă uimire și milă. Ar fi putut găsi o altă soluție, care să nu vă lase așa, nici androgini, nici altceva. Să vă transforme în... I-am pus mîna pe umăr și se opri de parcă aș fi lovit-o. După ce privi în jur să vadă dacă e cineva, își ridică brațul încet, foarte încet către mîna mea.

Am retras-o.

– În ce?

– Puteau găsi un alt mod. Mîinile i se odihneau în buzunare, acum.

– Puteau găsi. Da. Sus, deasupra ionosferei, micuțo, radiațiile sînt prea puternice pentru a se putea lucra cu gonadele alea valoroase. Sau poate ai vrea să lucrezi într-un loc unde ar fi necesar să stai sus douăzecișipatru de ore din douăzecișipatru, pe Marte, pe Lună sau pe sateliții lui Jupiter...

– Să fii conceput niște scuturi împotriva radiațiilor. Puteau face cercetări în domeniul acomodării organismului în spațiu.

– Pe vremea exploziei demografice, am zis. Nu, pe atunci căutau motive de orice fel, pentru a stăvili nașteriile și în special nașterea unor malformați.

– A, da. Dădu din cap.

– Au găsit o soluție formidabilă. Am apucat rînjind nimicul dintre picioare.

– Eu sînt fericit așa.

Niciodată n-am aflat de ce gestul acesta e mult mai obscen dacă-l face un spațian.

– Termină! țipă ea, retrăgînd-se.

– Ce s-a întîmplat?

– Termină! repetă. Asta să n-o mai faci! Parcă ai fi copil.

– Pe noi ne-au ales dintre acei copii ai căror reacții sexuale la pubertate erau slabe.

– Și jocurile voastre sălbatice și copilăroase care țin locul dragostei?

Păi sigur că ești copil.

– Da? Și cu frelii ce-i?

Se gîndi cîteva momente.

– Ei sînt acei întîrziați sexuali care lipsesc dintre voi, cred. Probabil, aceasta e soluția corectă. Ție chiar nu-ți pasă că ești lipsit de sex?

– Vă avem pe voi, am spus.

– Desigur.

Își coborî privirea. Am tras cu ochiul ca să-i văd reacția. Zîmbea.

– Trăiți o viață glorioasă în înălțimi, iar acolo, jos, sîntem noi.

Privirea îi strălucea.

– Vă învîrtiți prin cer, sub voi Pămîntul se rotește și călcați într-o țară în alta, pe cînd noi...

Întoarse capul spre dreapta, apoi spre stînga, scuturîndu-și părul ce i se liniști în cele din urmă pe umeri.

– Avem viața noastră plictisitoare, aceeași în fiecare zi, niște prizonieri ai gravitației care vă adoră!

Mă privi:

– Pervers, așa-i? Sîntem îndrăgostiți de niște corpuri imponderabile. Se întristă brusc. Nu-mi face nici o plăcere faptul că am un complex-sexual-imponderabil.

– Denumirea asta mi s-a părut întotdeauna prea lungă.

Îmi evită privirea.

– Nu-mi place că sînt frel. Așa-i mai bine?

– Nici mie nu mi-ar place. Fii altceva!

– Omul nu-și alege perversiunile. Voi nu aveți pur și simplu nici una. Nu aveți nimic de-a face cu toate astea. De aceea te iubesc, spațianule.

toate astea. De aceea te iubesc, spațianule. Începutul iubirii mele este că mi-e frică de ea. Nu-i ciudat? Un pervers înlocuiește dragostea normală cu ceva neobișnuit. Cei care au complexul – sexual-imponderabil...

– Freli.

– Freli – mă privi tăios – o înlocuiesc cu cărnuri imponderabile.

– Eu nu mă lovesc de chestii din astea.

– Ce mult aș vrea să n-o fac nici eu.

– De ce?

– Tu nu ai dorințe. Oricum, nu poți înțelege.

– Continuă!

– Te doresc din cauză că nu mă poți dori. Dacă cineva ar reacționa într-adevăr sexual față de noi... ne-ar îngrozi. Sînt sigură că profanările mormintelor s-au rărit de cînd ați urcat voi sus. Dar tu nu poți să înțelegi.

Făcu o pauză.

Dacă ai fi înțeles n-aș mai fi răscolit frunzele cu piciorul gîndindu-mă cui aș putea cere un împrumut de cincizeci de lire. Deci cam acesta ar fi cursul la Istanbul.

– Am fost prea optimist. Cu cît te îndepărtezi spre est, cu atît lucrurile sînt mai puțin prețuite.

– Știi, își lăsă pelerina să se întredeschidă, tu ești altfel decît ceilalți. Tu ai vrea, cel puțin, să știi.

I-am spus că:

– Dacă te-aș fi scuipat de fiecare dată cînd ai depitat textul ăsta unui spațian, te-ai fi înecat deja.

– Du-te înapoi pe Lună, carne imponderabilă!

Închise ochii.

– Zboară sus, pe Marte. Sînt cîțiva sateliți ai lui Jupiter pe care ai putea face treabă bună. Zboară în cer și coboară în altă parte!

– Unde locuiești?

– Vrei să vii cu mine?

– Dă-mi ceva! am spus. Dă-mi ceva; nu-mi trebuie cincizeci de lire. Dă-mi un lucru la care ții, orice obiect care înseamnă ceva pentru tine.

– Nu!

– De ce?

– Pentru că eu...

– ... nu vrei să renunți la nici o părticică din individualitatea ta. Voi, frelii, nici unul nu vreți s-o faceți!

– Tu chiar nu înțelegi că nu vreau să te cumpăr.

– Nu ai nimic cu care ai putea-o face.

– Ești copil, zise; te iubesc.

Am ajuns la intrarea în parc. Se opri și am stat acolo cît timp o pală de vînt luă ființă, murind apoi în iarbă.

– Eu..., începu curajos, locuiesc chiar aici.

Îmi indică locul cu capul, fără să scoată mîinile din buzunare.

– În regulă, am zis. Să mergem.

O conductă de gaz a explodat odată pe stradă, îmi povestesti ea, flacăra înnegrind pereții pînă la docuri. Au stins focul în cîteva minute, dar pereții pîrjoliți au continuat să strălucească rău prevestitor.

– Ne aflăm în cartierul artiștilor și al studenților.

Am făcut cîțiva pași.

– Nuri Pașa numărul paisprezece. Poate vei mai trece și altădată prin Istanbul.

Poarta era acoperită de pete negre, iar în canal gunoiul zăcea într-un strat gros.

– O adunătură de freli artiști sau cu diplomă.

– Chiar așa, și mulți alții pe lîngă ei.

Intră ținîndu-mi ușa.

– Doar că noi sîntem mult mai primitori.

În casa scărilor era atîrnat un portret al lui Atatürk. Camera ei se afla la etajul al doilea.

Peisaje marțiene! Peisaje lunare. Pe trepied se afla o pînză în care Soarele tocmai răsărea din spatele unui crater. Pereții erau tapetați cu poze Observer originale înfățișînd Luna și chipurile șterse ale unor generali de la Asociația Internațională a Spațienilor. Pe marginea mesei de scris zăceau cîteva reviste despre spații, de felul cărora se găsesc pe la toate chioșcurile. Chiar și daneze, cîteva. Un raft era ticsit cu cărți de artă, cu însemnări despre istoria artelor. Deasupra se înghesuiau cîteva space-opera ieftine: „Crima din Stația Spațială numărul 12", „Razia cosmică", „Tărîmuri primordiale".

– Ce bei? întrebă. Rachiu sau pernod? Poți alege. Oricum, ambele ți le voi servi din aceeași sticlă.

Pregăti două pahare pe masa de scris, după care deschise dulăpiorul ce se dovedi a fi un frigider, scoțînd o tavă cu delicatese; budincă de fructe, pîine sultan, carne afumată.

– Ce-i asta?

– Dolma. Face parte din aceeași familie de cuvinte cu „dolmuș". Ambele înseamnă „umplut".

Depuse tava lîngă pahare.

– La loc!

M-am așezat pe sofaua-care-e-în-același-timp-și-pat. Am simțit imediat sub cuvertura de brocart, elasticitatea și finețea unei saltele de glicogel. Bineînțeles, era ideea lor fixă că o astfel de saltea ar facilita o apropiere față de starea de imponderabilitate.

– Stai comod? Iartă-mă o clipă! am cîțiva prieteni jos în hol. Aș vrea să fug pînă la ei pentru un minut.

Îmi făcu cu ochiu.

– Și lor le plac spațienii.

– Vrei să organizezi o adunare în cinstea mea? am întrebat-o. Sau vrei să-i pui la coadă, să aștepte pînă le vine rîndul?

Înmărmuri pentru cîteva clipe.

– Adevărul este că voiam să fac și una și alta.

Scutură brusc din cap.

– Oh, dar ce ai vrea?

– Ce-mi dai? Vreau ceva, am zis. De aceea am venit. Sînt egoist; poate sînt curios să văd pînă unde vor merge lucrurile. Încă nu știu.

– Vom merge pînă unde vei vrea tu. Eu? Învăț, citesc, pictez, stau de vorbă cu prietenii.

Se îndreptă spre pat.

– Mă duc la teatru, admir spațienii care trec pe lîngă mine pînă cînd unul privește îndărăt; și eu sînt egoistă.

Îmi puse mîna pe genunchi.

– Vreau ceva. Dar – pentru cîteva clipe am stat nemișcați – nu ești tu acela care-mi va da ceea ce doresc.

– Nu mă vei plăti! N-o vei face, așa-i?

Șopti aproape neauzit:

– Nu crezi că... ar trebui să pleci?

– În regulă, am zis, ridicîndu-mă.

Se așeză pe marginea pelerinei pe care încă n-o dăduse jos. Am ajuns la ușă.

– Pe de altă parte... există un loc în orașul nou unde vei găsi ceea ce cauți: se numește Strada cu flori.

M-am întors spre ea furios.

– Tabără frelilor? Uite, eu nu am nevoie de bani! Am spus că orice ar fi potrivit. Nu vreau...

Scutură capul, rîzînd în tăcere. Își culcă fața pe pat, pe locul în care am stat cu cîteva clipe în urmă.

– Trebuie neapărat să mă înțelegi greșit? Acolo e locul de adunare al spațienilor. După ce vei pleca, îmi voi vizita prietenii povestindu-le... ah, da, despre minunăția care mi-a scăpat. Mă gîndeam că... vei găsi acolo pe cineva cunoscut.

Furia îmi trecuse.

– Oh, am spus, oh, locul de adunare al spațienilor! Aha! Păi atunci, mersi.

Și am ieșit. Am ajuns pe Strada cu flori, unde am dat de Kelly, Lou, Bo și Muse. Kelly plăti berea, ne-am îmbătat, am mîncat pește fript și stridii fripte și cîrnați fripți, iar Kelly striga fluturîndu-și banii:

– Trebuia să vedeți și voi prin ce transformări l-am plimbat; trebuia s-o vedeți! Cursul e de optzeci de lire, iar el mi-a dat o sută cincizeci!

Și am băut încă multă bere. Pe urmă am urcat sus.

Traducere de Bartalis Martin

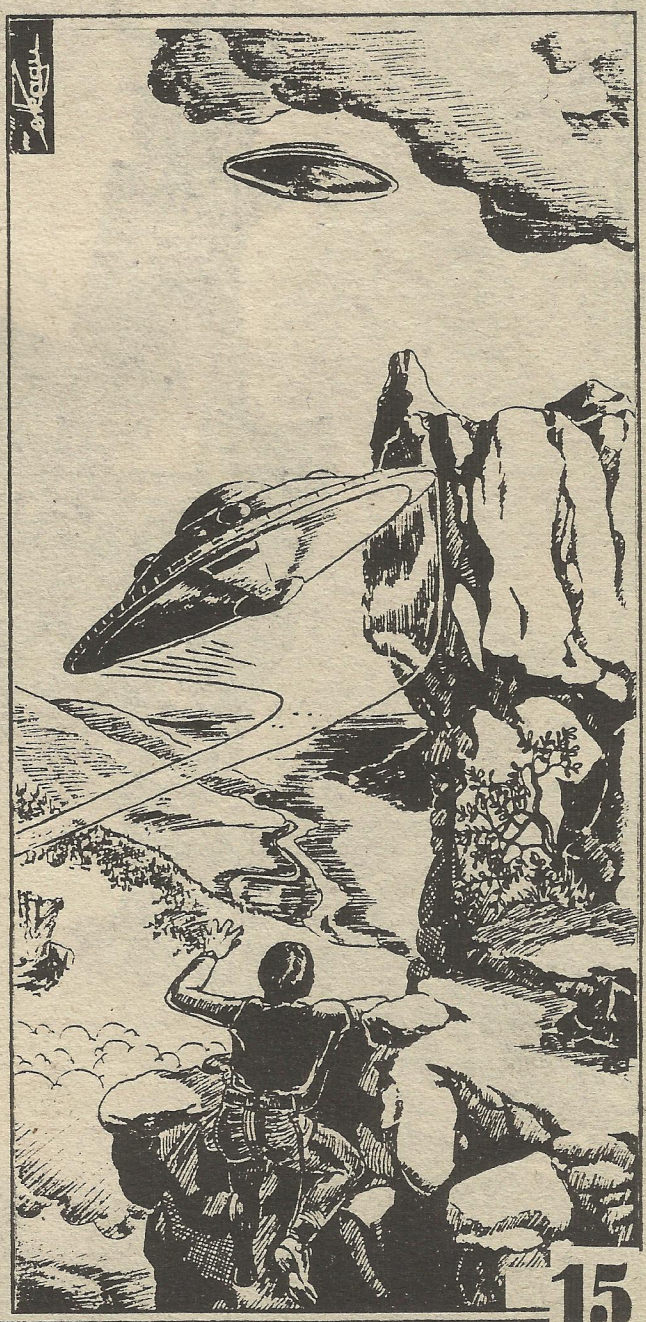

Scanare și prelucrare digitală

de

Anonim

și

CAT Graur

Antwerpen

2025